

OROSZLÁNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
GAZDASÁGI PROGRAMJA
2025-2029

TARTALOM

BEVEZETŐ	3
A VÁROS RÖVID TÖRTÉNETE	5
1. FINANSZÍROZÁSI FORRÁSOK	9
2. VAGYONGAZDÁLKODÁS	15
3. KÖRNYEZET ÉS INFRASTRUKTÚRA	15
4. VÁROSÜZEMELTETÉS	14
5. KÖRNYEZETVÉDELEM	22
6. HUMÁN SZOLGÁLTATÁSOK	23
Egészségügyi ellátás.....	23
Szociális ellátás	23
Az idősek helyzete.....	23
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	24
Idősek nappali ellátása	25
Köznevelés, közoktatás, oktatás	28
Kultúra, közművelődés	29
Sport	30
Civil szektor	31
7. ESÉLYEGYENLŐSÉG	30
8. TURIZMUS	33

BEVEZETŐ

Jogszabályi háttér

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mőtv.) 116. § (1) bekezdése az önkormányzatoknak gazdasági program készítését írja elő. A 116. § (5) bekezdése tartalmaz részletesebb utalást egyrészt a program által minimálisan felölelt időtáv tekintetében – legalább a képviselő-testület megbízatásának időtartamára szól –, másrészt annak tartalmi vonatkozását tekintve. A gazdasági program a 2024. áprilisi önkormányzati választásokkal felálló, új 5 éves önkormányzati választási ciklus idejére szól. A törvény szövege alapján a gazdasági program egy integrált szemléletű, a térségi összefüggéseket figyelembe vevő tervezési folyamat eredményét jelenti, mely tartalmazza a kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatok biztosítására és a fejlesztésre vonatkozó elképzeléseket. A programban szükséges és célszerű meghatározni a fő irányokat, feladatokat és számba venni az ehhez szükséges és rendelkezésre álló forrásokat, melynek alapja a 2021-2027-es Európai Unió támogatási időszak.

A jogszabály nem határozza meg egzakt módon a gazdasági program tartalmát, azonban a fejlesztési elképzelések között, a munkahelyteremtés lehetőségeinek elősegítése, a munkavállalás megkönnyítésének szervezése, a településfejlesztés és kapcsolódó területfejlesztési folyamatok, az adópolitika, a közszolgáltatások és kiemelten városi-járási szolgáltatások biztosítása, a befektetések támogatása és önkormányzati generálása, valamint városüzemeltetés mind olyan terület, amely állandó befolyással van a település fejlődésére.

Az önkormányzat képviselő-testületének át nem ruházható hatáskörébe tartoznak a település- és gazdaságfejlesztés stratégiai döntései, a rendeletalkotás, a költségvetés elkészítése, a helyi adó megállapítása, a hitelfelvétel, a társulásokhoz való csatlakozás, vagy például a településfejlesztési koncepció elkészítése, a településrendezési terv jóváhagyása, illetve a gazdasági program megalkotása. A jellemzően intézményfenntartó finanszírozási rendszerét illetően a központi költségvetéstől függő magyar önkormányzati rendszerben a települések fejlődését, versenyképességét alapjaiban határozza meg gazdasági szerkezetük, vállalkozási aktivitásuk és az a keretrendszer, mely a gazdaságfejlesztés eszköz és intézményrendszerét, forrásait, illetve a fejlesztés legfőbb irányait megadják. Ebből adódóan a településfejlesztési koncepció, a településrendezési terv és az integrált településfejlesztési stratégia mellett, a város gazdasági lehetőségeit és fejlődését leginkább befolyásoló fejlesztési dokumentum a gazdasági program.

A 2020-ban kirobban COVID világjárvány, majd az ennek következtében felborult gazdasági rend már erősen éreztette hatását városunkban is, melyet tovább rontott az orosz – ukrán háború kitörése. Több fejlesztési, üzemeltetési tevékenység, szolgáltatás, alapanyag ára változott hétről hétre folyamatosan a negatív irányokba és meg kellett ismerkedni a készlethiány fogalmával, intézkedéseket kellett hozni a magas infláció okozta finanszírozási hiányok kezelésére. Új gazdálkodási és üzemeltetési eljárásrendeket kellett alkalmazni, melye egyik következménye volt a Polgármesteri Hivatal épületének téli részleges lezárása, a középületek téli hőmérsékletének szigorú szabályozása. A város akkori világpiazi árszinteket követő (utólag nézve szerencsétlennek bizonyuló) villamos energia szolgáltatási szerződése folytán nemcsak a fűtési, hanem a közvilágítási hálózat korlátozására is rászorult, mivel a visszaeső bevételek mellett egy korszerűtlen rendszert üzemeltetett.

Ezen előre nem látható, a városi gazdálkodást negatívan befolyásoló külső eseményekből az Ipari Park szereplői is lassan tudtak talpra állni, mely revitalizálódás eredményei mostanra már

látszódnak a növekvő bevételekben. A jelenleg kialakulóban lévő új világrend hatására új gazdaság ösztönzési lépések, korszerűsítések, közjóléti beruházások elindításai lehetnek a válaszok, de új veszélyként felléptek a vámháború következményei, a helyben termelhető, részben megújuló energia alapú gazdaságra történő átállás iránykeresési bizonytalanságai.

A fenti szempontokat is figyelembe véve Oroszlány Város elkövetkezendő öt éves időszakára vonatkozóan az alábbi szerint javasolt elindulni a város fejlesztési irányainak és feladatainak meghatározása során.

A gazdasági program célja, feladata

- Kiemelt cél a város gazdasági növekedésének elősegítése, a lakosság életszínvonala és életminősége javulási feltételeinek megteremtése.
- A város történelmi hagyományaira, környezeti adottságaira, értékeire, előnyeire alapozva, az Integrált Településfejlesztési Stratégiával összhangban előrevetítsen egy, a különböző környezeti, gazdasági, társadalmi változásokhoz rugalmasan alkalmazkodni képes jövőképet, valamint az ennek megvalósításához szükséges infrastrukturális, intézményi, pénzügyi feltételrendszert.
- Összefoglalja azokat a fejlesztési elképzeléseket, amelyek hosszabb távon meghatározzák az önkormányzati döntések irányát.
- A pályázati lehetőségek között útmutatást adjon a fejlesztési elképzelések megvalósításához.

A dokumentum azokra a tényezőkre, területekre, fejlesztési lehetőségekre, célokra koncentrál, amelyekre az önkormányzatnak hatása van a 2025-2029-es időtávon. A gazdasági program és az abban megjelenő egyes területi koncepciók kapcsán törekedni kell az önkormányzat költségvetési lehetőségeivel kapcsolatos összhang biztosítására, mint kiemelt gazdálkodási szempont. Ezen felül figyelembe kell venni a mindenkori, illetve előre prognosztizálható társadalmi, gazdasági, környezeti adottságok alakulását is, de ezen szemlélet mellett fontos, hogy a meghatározásra kerülő célok minél szélesebb társadalmi és helyi gazdasági elfogadottságon alapuljanak. A szélesebb összhangot biztosítani szükséges lehetőség szerint az előkészítés és egy-egy fejlesztési terület teljes folyamatán.

A jelenlegi gazdasági helyzetben az önkormányzati, szabályozási és fejlesztéspolitikai környezetben a város egy olyan Gazdasági Programot kíván megfogalmazni, mely figyelembe veszi a megjelenő új igényeket és kihívásokat, a 2021-2027-es (majd az ezt követő) uniós akciótervi időszak prioritásait, a különböző fejlesztéseket kínáló támogatási felhívásait és az önkormányzat pénzügyi potenciálját. A dokumentum olyan eredményeket, feladatokat és programokat tűz ki célul, melyek reálisan teljesíthetők vagy elindíthatók annak érdekében, hogy a 2029 utáni időszakra, a jelenleginél magasabb gazdasági potenciállal bírjon Oroszlány és térsége, összhangban a gazdasági programmal párhuzamosan készülő Integrált Településfejlesztési Stratégiával és koncepcióval.

A tervezett fejlesztések indokoltságának és megvalósíthatóságának alátámasztására szolgálnak az általános helyzetértékelésből levonható következtetések és a hosszabb évek óta jelentkező, egyértelműen azonosítható trendekre történő reagálás.

A jelenlegi helyzet minél részletesebb ismeretéből a megoldáshoz vezető célok megfogalmazására is sor kerül. Természetesen egy előre ütemezhető, általános prioritási sorrend felállítása után a feladatok és költségek ütemezésére is lehetőség nyílik, melyekhez szükséges elkészíteni a forrástérképeket a megvalósítás előkészítése során, ahol a lehetséges források körét számba kell venni. Az alapos elemzés és az ütemezett célok meghatározása

mellett figyelembe kell venni a fejlesztési tevékenységnél az adott évek költségvetési lehetőségeit. Mindezen felül a városnak, valamint az önkormányzat által érintett intézményrendszernek és önkormányzati cégeknek is készen kell állniuk az előre nem tervezhető változások és az esetlegesen azokból adódó lehetőségek célrendszerbe történő beépítésére is.

A VÁROS RÖVID TÖRTÉNETE

A város környezete régóta lakott volt, a közeli Környén római kori település állt, de Oroszlány területén is találtak római és avar kori (VI-IX. sz-i) leleteket. Első írásos említése 1289-ből való, uradalmi birtokként, várként említették, ami a törökök idején már nem szerepelt a lakott területek között. Esterházy Antal az 1700-as években Pozsony környékéről szlovákokat telepített a vidékre, s ezzel újjászületett a település, amelyet ma Ófalunak nevezünk. 1733-ban Esterházy József a birtokához tartozó Majkpusztán megalapította a Kamalduli remeteszékhelyét.

A XX. század elején fedezték fel a település gazdag szénvagyon készleteit. A szocialista rendszer idején fokozott ütemben haladt a termelés bővítése és a város felépítése. Az ország különböző vidékeiről ideköltöző, idetelepített emberek dolgoztak a folyamatosan megnyíló bányákban. 1951-ben az itt lakók száma 8 700 fő volt, de a városban annak építőivel együtt sokkal többen tartózkodtak. **Oroszlány 1954-ben városi rangot kapott és az ország egyik legjelentősebb szénbányászati központjává vált.** 1950-től kiépült az Óváros, majd a 70-es évektől újabb, jellemzően panelházas területek. Az oroszlányi medencében talált energetikai kőszén felhasználására megépült az oroszlányi hőerőmű.

1935 és 1985 között a lakónépesség az 1,5 ezer főről 22 ezerre nőtt. Így számos közintézmény, sportlétesítmény, iskola épült, több kertes lakóterületet alakítottak ki a magasházak beépítései körül. Ez a töretlennek mondható fejlődés a rendszerváltásig folyamatos volt. A 1980-as évek végétől a városban működő bányákat fokozatosan bezártak, s a megélhetési lehetőségek nagyon beszűkültek.

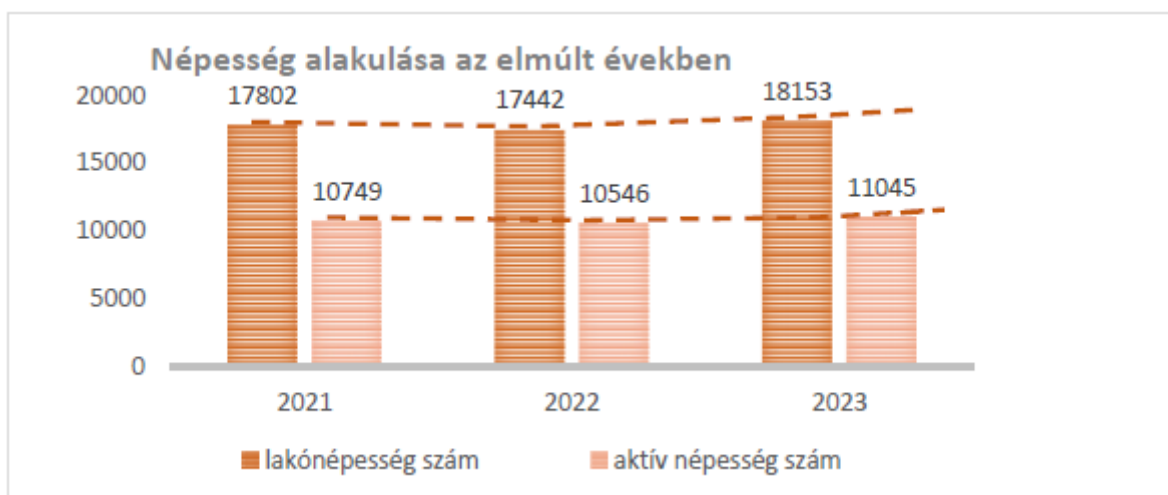
A város fennmaradásának, fejlődésének nagy esélyét teremtette meg az 1997-ben megnyitott Ipari Park, amely ma az Oroszlányi Tudományos és Technológiai Park címet viseli. Számos, jellemzően az autógyártáshoz kapcsolódó nagy beruházással világszínvonalú cégek telepedtek a város déli területére, munkalehetőségeket teremtve az oroszlányiaknak és a környező települések lakóinak.

A város fontos éltető eleme, az elektromos energiát és távfűtést biztosító erőmű fokozatosan leépült, 2015-ben leállt. 2025-ben korszerű, fluidágyas biomasszatüzelésű rendszerrel indult újra.

Jelenleg több munkalehetőség van a városban, mint az aktív dolgozók száma. Hétközben sokan jönnek Oroszlányba dolgozni más településekről (akár Szlovákiából is) vagy naponta ingáznak munkahelyükre.

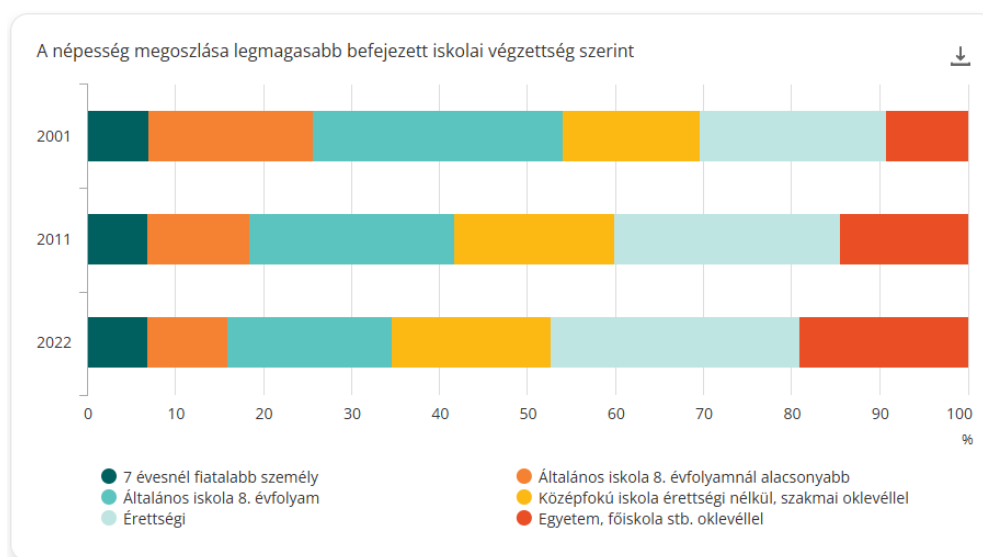
Demográfia

Az utóbbi évtizedben közel ezer fővel csökkent az állandó népesség, azonban 2016 után növekedni kezdett és elérte a 2012-2013-as szintet, jelenleg pedig 18 079 fő (2022-s KSH adat) él a településen. **A város állandó népességének fogyása az országos átlaghoz (-3,4%) képest kevésbé csökkent (-2,0%), s az elmúlt évben növekedés figyelhető meg.**

A népsűrűség jóval az országos átlag felett van, de a budapesti kerületek számainak egy tized értéke körül mozog. A fiatalabb nők aránya (52,3%) dominánsabb, mint az országos átlag (51%) -ebből várhatóan a természetes szaporulat kedvezőbb arányának változásában lehet reménykedni. Az öregedési index 130-169 % körüli. **Az országos átlaghoz képest ez az érték is kismértékben jobb, de a térségben átlagos.**

A képzettségi szint jelentősen javult, az érettségizett és felsőfokú végzettségűek száma 2011-hez képest másfélszeresére nőtt. Az ipari üzemek munkahely számainak növekedése miatt a foglalkoztatottság jelentősen nőtt, ezzel párhuzamosan a helyben dolgozók és ide ingázók száma is emelkedett. Az állandó népesség fogyása mellett a nappali népesség jelentősen nőtt.

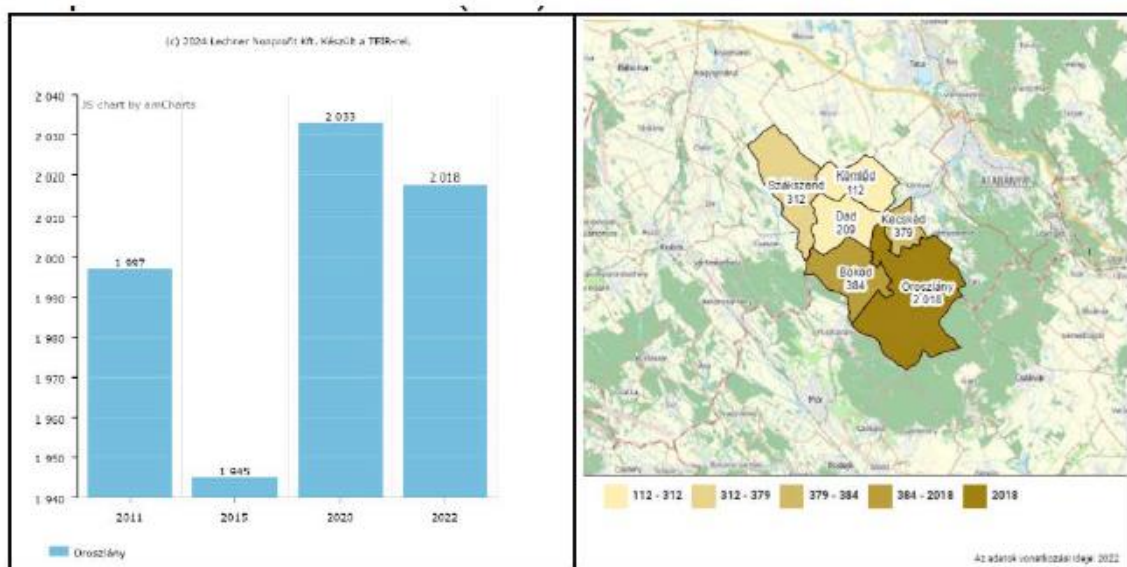

Gazdaság

Az 1980-as évekig a bányászat fellendülése határozta meg Oroszlány gazdaságát. A rendszerváltás után a gazdaság szerkezete jelentősen átalakult: megszűnt a bányászat és az Erőmű szerepe, kialakult az Ipari Park. Előtérbe kerül a turizmus (Majk, Bányászati Múzeum, cisztercita kolostor, erdő, hegyek) fejlesztése.

Oroszlány vállalkozások (3076)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ipar-, építőiparban regisztrált vállalkozások aránya (%)	22,46	22,95	22,63	23,2	25,88	26,26
Ipar (db)	117	119	112	111	122	118
Bányászat, kőfejtés (db)	1	1	1	1	1	1
Feldolgozóipar	109	111	104	103	112	109
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, (db)	3	3	3	3	4	4
Építőipar (db)	152	168	173	185	214	220

A három fő gazdasági ágazat jelen van a városban. A vállalkozások száma 2014-ben 1710 db volt, 2022-ben 3076 db (ebbe az egyéni vállalkozók is beleszámítanak). Mezőgazdaság (primer) ágazatban a vállalkozások 12 % dolgozik, az ipari ágazatnak (szekunder) az elmúlt években a vállalkozások száma már 26,6 %-ra emelkedett. A legtöbb, bár kis létszámot foglalkoztató vállalkozás a városban a *szolgáltató* (61,4%) ágazat.

(Regisztrált gazdasági szervezetek, KSH adatszolg. 2022 dec.)

Az ipari parkban letelepült, általában autógyártáshoz kapcsolódó tevékenységekkel foglalkozó nagyvállalatok a város és a környék legnagyobb foglalkoztatói, adófizetői. Az ipari park üzemében az autógyártáshoz kapcsolódó tevékenységek mellett a szállítással és a hulladék gazdálkodással, feldolgozással, valamint a szennyvíztisztító berendezések alkatrész gyártásával is foglalkoznak.

Az Oroszlányi 136 hektáros Ipari Park 2016-ban az megkapta a „Tudományos és Technológiai Park” címet, ahol jelenleg 25 különböző vállalat működik, a legrégebbi még 1997-ben települt be. Ezek közül számos nem csak a helyi, de a térségi gazdaság-ban is meghatározó szerepet tölt be.

Több cégcsoporttal a kormány országos stratégiai megállapodást is kötött, mint pl. az amerikai BorgWarner, a francia SUEZ/Veolia és a kínai Bohong-cégcsoport-hoz tartozó Wescast-tal.

Az Ipari Parkban működő vállalkozások a 2022. évet összességében 24.062 millió Ft pozitív eredménnyel zárták, a vállalkozások nettó árbevétele meghaladta 350 milliárd forintot. A terület munkavállalóinak száma 2023. június hónap végén 3.836 fő volt.

Az Ipari Park szabad területei látszólag kiépültek, de a déli irányú vasútfejlesztés elmaradása miatt új „rozsdaovezeti” területek szabadulnak fel. A beépítetlen területek nagy része a betelepült cégek és befektetők, illetve magánszemélyek tulajdonában vannak.

Az Önkormányzat a TOP PLUSZ1.1.1-21-KO1 pályázat segítségével a Felső telepi területen új fejlesztési területek kialakítását kezdte meg.

Oroszlány Város Önkormányzata is jelentős foglalkoztató, gazdálkodó szerv.

Helyi adóbevételek 2023: 3 118 millió Ft

építményadó: 507 952 E Ft

iparűzési adó: 2 490 042 E Ft

kommunális adó: 120 000 E Ft

A város szívében található Oroszlány vasútállomása, amely a 12. sz. Tatabánya – Oroszlány vasútvonal végállomása. A vasútvonal egyvágányú villamosított és az 1. sz Budapest – Győr – Hegyeshalom vonalba csatlakozik be. A település járási központi szerepe miatt a térségi autóbuszjáratok száma magas. Elsődlegesen a településen áthaladó viszonylatok száma jelentős, amelyek a környék települései és a régió központja, a vármegye székhelye, Tatabánya között teremt kapcsolatot.

A városban a kerékpáros közlekedés mértéke jelentős, a közúti adatok alapján évről-évre növekszik. Folyamatosan fejlődik a kerékpárhálózat kiépítettsége, újabb tervezett szakaszok vezetnek Bokodra, a Mindszenti úton keresztül Pusztavám felé, valamint a majki tótól mind Várgesztes felé, mind pedig a 8119-es úttal párhuzamosan a Bányászati Múzeumon keresztül Nadap felé.

Közmű

A város a népességét vesztő települések közé tartozik, állandó lakosságszáma 2023 januárjában 17 746 fő volt, 2003 óta a *népességszáma kisebb ingadozásokkal 13 %-kal csökkent, miközben a lakásállomány 5 %-kal növekedett.* Az utóbbi tíz évben 397 új lakás épült a településen. A lakásépítési igény általánosságban a nagy számú nappali népességgel magyarázható, az ipari parkban működő üzemekben dolgozó, más településekről idejárók jelentős része hétközben kiadó lakásban, vagy munkásszállón lakik.

A városban élők számára a kiépített közműhálózatok alapján a *teljes közműellátás lehetősége biztosított.* A rendelkezésre álló legutolsó statisztikai adatok alapján, 2023. január 1-én a *lakásállományt meghaladó volt a villamosenergia* ellátást igénybe vevők aránya, míg a szintén települési szinten kiépített *közüzemű vízellátást* a lakosság 96,9 %-a vette igénybe. Az automatikus üzemvitelű termikus energiaellátásra a *távfűtést a lakásállomány 66,1 %-a,* míg a *föld-gázellátást a lakásállomány 18%-a* hasznosította. A településen a *közüzemű szennyvízcsatorna* hálózatba bekapcsolt lakások aránya 92,1 %.

A kiépített *ivóvízellátó* hálózatban a megfelelő hálózati víznyomást a településen üzemelő 2000 m³-es víztározó medence biztosítja, a hálózatban a víznyomás mindenhol megfelelő. A város vízellátó hálózati rendszere a beépített terület minden utcájában megépült. A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján Oroszlány a felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, valamint kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő település.

A település *energiaellátására* a vezetékes energiahordozók közül a villamosenergia, a földgáz és a távhő áll rendelkezésre, de jelentős a nem vezetékes, hagyományos energiahordozók használata is. A vezetékes energiahordozó rendelkezésre állása a város környezetbarát energiaellátását igény esetén lehetővé teszi. A *villamosenergia*, mint vezetékes energiahordozó elsődlegesen világításra és erőátviteli célú vagy technológiai célú energiaigények kielégítésére használják. A háztartási villamosenergia fogyasztók aránya 2023.január 1-én 142 %. A kiépített *táv hő* hálózatról a megvalósított hálózatfejlesztésekkel ma már a város jelentősebb intézményei és több lakóépület hőellátását biztosítják. 2023. január 1-én 5427 db lakás, a lakásállomány 66,1 %-a rendelkezett távfűtéssel. A statisztikai nyilvántartás szerint a Oroszlányban 2023. január 1-én az internet előfizetések száma 7104 db ez a lakások 86,44%-át jelenti.

A szennyvíztisztító telep kapacitása 5000 m³/nap, jelenleg a szennyvíztisztító-telepre érkezett szennyvízmennyiségek átlagosan 3.500 m³/nap. Csapadékos időszakokban a szennyvízcsatorna hálózatba az infiltrációval bejutó csapadékvíz a telepet hidraulikailag jelentősen terheli. A város külterületein három *napelemparkot* telepítettek/van folyamatban a telepítésük: az MVM parkja az Erőmű zagyatórozóján, kettő park pedig az Electron Holding üzemeltetésében. Továbbá egy jelentősebb méretű napelempark üzemel az Ipari Park Bokodi út menti részén.

Tudományos és Technológiai Ipari Park

Az elkövetkező időszakban kiemelt célként kell kezelni az ipari park bővítésének lehetőségeit. Oroszlány Város Önkormányzata folytatni kívánja az ipari parki címmel rendelkező területbővítést. A törzsterületeken többségében korábbi nagyfoglalkoztató területein a közművek kiépítése évtizedekkel korábban megtörtént, azonban azok fokozatos felújítása, kiváltása szükséges.

A jelenlegi Ipari Park területén túlmenően új iparterület Felső-telepi iparterület kialakítása a cél, szabad, befektetőknek ajánlható közművesített önkormányzati telkek létrehozásával.

1. FINANSZÍROZÁSI FORRÁSOK

A 2025-2029 évekre vonatkozó gazdasági program végrehajtásának egyik alapfeltétele a kiszámítható, stabil pénzügyi háttér. Az önkormányzatok gazdálkodása elválaszthatatlan az államháztartástól, annak egyik alrendszerét jelenti. Az államigazgatás megreformálása során az ágazati jogszabályok változásai az önkormányzatok pénzügyi szabályozását befolyásolják.

Oroszlány Város Önkormányzata gazdálkodási feltételeit alapvetően meghatározza a jelenlegi finanszírozási helyzete, a feladatellátás struktúrája. A kiszámíthatónak mondható állami támogatás mellett az önkormányzatnak törekednie kell saját bevételek szerzésére, tekintettel arra, hogy bevételeinek jelentős részét a helyi adó bevételek teszik ki. Önkormányzatunk bevételei az eddigiekben is biztosították a likviditást, a működés zavartalanságát, továbbá az önként vállalt feladatok és fejlesztési célok megvalósítását. A gazdasági stratégia kiemelt céljai közé tartozik az önkormányzat gazdálkodásának hosszú távú fenntarthatóvá tétele. Biztosítani kell egy működőképes önkormányzati feladat ellátási rendszert. A gazdálkodási feltételek kialakításakor figyelembe kell venni a makrogazdasági folyamatokat, a hosszabb távú államháztartási prioritásokat, a gazdasági környezet várható változásait és annak az önkormányzati gazdasági helyzetre gyakorolt hatását. Ennek érdekében szükség van arra, hogy az önkormányzat felvázolja, hogy a rendelkezésre álló feladat- és forrásstruktúrával melyek azok a jövőbeni célok, amelyeket elérhet.

A gazdálkodásban továbbra is biztosítani kell az alábbi államháztartási és számviteli alapelveket:

- pénzügyi egyensúly megtartása,
- működőképesség biztosítása,
- kötelező feladatok ellátása,
- a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV törvény (továbbiakban: Kttv.) szerinti kötelező juttatások biztosítása a képzett humánerőforrás megtartásának biztosításával,
- a közpénzek hatékony és ellenőrizhető felhasználása,
- a tervezés és beszámolás teljes körűsége és nyilvánossága.

Kiemelt feladat, hogy a pénzügyi gazdálkodási tevékenység naprakész legyen, így az megfelelő információt tud nyújtani a döntéshozók számára.

Az önkormányzat Gazdasági Programjának elfogadásához nélkülözhetetlen az önkormányzat bevételi lehetőségeinek áttekintése, vizsgálata, valamint a várható célok, kiadások áttekintése, hiszen a célok, hozzárendelt forrás nélkül nem valósulhatnak meg. A mindenkori Képviselő-testületnek kiemelkedő feladata, hogy a rendelkezésre álló forrásokat, a feladatokat rangsorolva, minden feladatra kellő hangsúlyt fektetve felossza, és egyben biztosítsa a költségvetés egyensúlyát.

Az önkormányzatok fő bevételi forrásai:

- saját bevételek,
- normatív központi hozzájárulások,
- állami támogatások.

Oroszlány Város Önkormányzata bevételeinek megoszlása:

Adatok: ezer forintban

Megnevezés	2022. év		2023. év		2024. év		2025. év	
	Teljesítés	Bevételek közötti arány	Teljesítés	Bevételek közötti arány	Teljesítés	Bevételek közötti arány	Terv	Bevételek közötti arány
Adóbevételek	2 700 362	41,03%	3 449 495	43,04%	4 723 705	50,31%	4 572 919	43,51%
Normatíva, állami támogatás	1 554 487	23,62%	1 924 337	24,01%	2 084 942	22,21%	2 192 827	20,86%
Önkormányzati bevételek	978 832	14,87%	772 936	9,64%	767 647	8,18%	1 247 677	11,87%
Intézményi bevételek	228 456	3,47%	250 445	3,13%	354 538	3,78%	247 663	2,36%
Konszolidált finanszírozási bevételek	1 119 706	17,01%	1 616 805	20,17%	1 458 055	15,53%	2 250 000	21,41%
Összes bevétel	6 581 843	100%	8 014 018	100%	9 388 887	100%	10 511 086	100%

A táblázatból látható, hogy az önkormányzat legjelentősebb bevétele évről-évre az adóbevételekből származik. A járványügyi veszélyhelyzetet és az energiaválságot követően az önkormányzati adóbevételek összegeinek növekedése figyelhető meg. A 2023. és 2024. években az adóbevételek között szerepel a magánszemélyek kommunális adója adónem bevétele, valamint a magánszemélyek által a gépjárműtárolók után fizetendő építményadó is.

Ezen adónemek a 2025. évtől kivezetésre kerültek a lakossági terhek csökkentése érdekében, ezzel is emelve városunk lakosság megtartó képességét. Az önkormányzat legjelentősebb adóbevétele az iparüzési adó, amely rendkívüli módon kitett a nemzetközi piaci folyamatoknak. Az ipari parki cégek jelentős hányada a járműgyártásban érdekelt, ezért ezen piaci szegmens globális helyzete nagy mértékben befolyásolja önkormányzatunk adóbevételeinek mértékét.

A normatíva szerinti állami támogatás mértéke viszonylag állandó, 20% körüli részarányt képvisel önkormányzatunk bevételeiben. A kiadások és az inflációs környezet következtében a városnak egy költségtakarékos működési formát szükséges kialakítani.

Az ipari parki cégek működésének köszönhetően az önkormányzat adóerő képessége a 2023. évtől kezdődően évről-évre növekszik.

Az önkormányzat adóerő képességének alakulása:

	2021. évre	2022. évre	2023. évre	2024. évre	2025. évre
Adóerő-képesség	92 512 Ft/fő	78 701 Ft/fő	84 308 Ft/fő	101 597 Ft/fő	138 694 Ft/fő

Az intézményi bevételek tekintetében meghatározó részt képviselnek a térítési díjak. **Oroszlány Város Önkormányzata szem előtt tartja azt az elvet, hogy az intézményi szolgáltatások tekintetében támogatja a kisgyermekes szülőket, a bölcsődei gondozási díj kivezetésével.**

Ugyanakkor törekedni kell bevételi forrásaink kibővítésére, és **meg kell vizsgálni az önkormányzati és az intézményi bevételek növelésének lehetőségeit is.**

A pályázati bevételek rendkívül fontosak, ki kell aknáznunk a benne rejlő lehetőségeket, figyelembe véve, hogy esetlegesen és nem mindig az önkormányzat által felállított prioritásnak megfelelő célúak. Jelen önkormányzati ciklus kezdetekor is számos folyamatban lévő pályázattal rendelkezik önkormányzatunk. Ezek közül kiemelkedik a Felső-telepi iparterület fejlesztése projekt, amely az ipari park hosszú távú bővítését és fejlesztését segíti elő, lehetőséget teremthet iparüzési adó bevételeink további növelésére. További jelentős pályázati támogatással érintett projektünk a Malom-tó pályázat, amely a tó és környékének régóta várt fejlesztését célozza.

A 2025. évtől lényeges elem a Versenyképes Járások Program, amelynek kiemelt célja, hogy a járássok szempontjából jelentős, több település helyzetét javító, illetve az adott járás lakosságának minél nagyobb hányadát érintő fejlesztések támogatásával ösztönözze a térségi és települési együttműködéseket, megteremtse a párbeszédet a járássok települései között annak érdekében, hogy közös céljaikat minél hatékonyabban valósítsák meg. **Ezen programból származó források minél hatékonyabb felhasználása kulcsfontosságú lesz jelen önkormányzati ciklus során.**

Jelenleg a testület által jóváhagyott hitelfelvételhez kapcsolt fejlesztési célok megalapozottak, előkészítettek, ezért megtartásuk indokolt.

A várható gazdasági helyzetben, a jelenleg elbírálás alatt álló hitelfelvételi kérelmen túl **új hitelfelvételről csak akkor célszerű dönteni, ha az jelentős működési költség csökkenést, illetve bevétel növekedést eredményez.** Mindezek mellett fő célkitűzés, hogy a következő önkormányzati ciklusra ne húzódjon át adósságot keletkeztető ügyletből eredő fizetési kötelezettség.

A hitelfelvetelekhez szükséges állami jóváhagyás megszerzése a jelenleginél is szigorúbb szabályok szerint történhet.

Hitelfelvételből eredő kötelezettségeink

Adatok: ezer Ft-ban

Megnevezés	2025. év	2026. év	2027. év	2028. év	2029. év	Mindösszesen
492.760 ezer Ft összegű hitel	139 190	0	0	0	0	139 190
500.000 ezer Ft összegű hitel	146 112	141 111	121 667	56 875	0	465 765
120.000 ezer Ft értékű hitel	41 334	8 726	0	0	0	50 060
600.000 ezer Ft értékű hitel	37 455	189 323	178 088	165 728	155 243	725 837
Összesen:	364 091	339 160	299 755	222 603	155 243	1 380 852

Oroszlány Város Önkormányzata a korábbi hitelfelvételek során arra törekedett, hogy a hitelfelvételből finanszírozott beruházásoknál a hosszú távú megtérülés biztosított legyen. Jó példa erre az előbbi táblázatban látható 500 millió forint összegű, „energetikai hitel” is, mivel a beruházások megvalósításával jelentős közüzemi költségmegtakarítást sikerült realizálni, valamint az építőipari inflációs környezet miatt is célszerű volt ezen beruházások mielőbbi megvalósítása. A jelenleg elbírálás alatt lévő, 600 millió forint összegű hitel fejlesztési céljai is az előbbieket szerint kerültek kialakításra: útberuházások, közintézményi épületek korszerűsítése, óvodai tornaszoba kialakítása, játszótéri eszközök beszerzése került a hitelcélok közé.

Célszerű felülvizsgálni az olyan önkormányzati vagyon elemek körét, melyek várhatóan hosszútávon sem járulnak hozzá pozitívan a város működéséhez.

A bevételek vizsgálata mellett különösen indokolt kiadásaink felülvizsgálata is az elkövetkező időszakban.

Az elmúlt időszak kiadásainak megoszlása:

Megnevezés	2022.		2023.		2024.		2025.	
	Teljesítés	Bevételek közötti arány	Teljesítés	Bevételek közötti arány	Teljesítés	Bevételek közötti arány	Terv	Bevételek közötti arány
Önkormányzat kiadásai	1 422 355	25,55%	1 726 547	25,73%	1 832 727	24,29%	2 457 144	23,79%
Szolidaritási hozzájárulás	451 327	8,11%	621 939	9,27%	807 930	10,71%	1 096 072	10,61%
Intézményi kiadások	2 424 816	43,55%	2 984 263	44,47%	3 566 317	47,27%	4 177 017	40,44%
Beruházás, felújítás	896 514	16,10%	929 626	13,85%	847 420	11,23%	2 082 983	20,17%
Adósságszolgálat	316 127	5,68%	356 431	5,31%	339 255	4,50%	414 591	4,01%
Konszolidált finanszírozási kiadások	56 129	1,01%	92 616	1,38%	150 252	1,99%	100 000	0,97%
Összes kiadás	5 567 268	100 %	6 711 422	100 %	7 543 901	100 %	10 327 807	100 %

A szolidaritási hozzájárulás befizetési kötelezettség az önkormányzat adóerő képességének növekedését tükrözte.

A kiadási tételek a megelőző időszakban viszonylag azonos megoszlási arányokat mutatnak, azonban a **megváltozott gazdasági körülmények között a működési költségek határozott felülvizsgálata indokolt, ezért célszerű hivatali és intézményi szintre lebontott felülvizsgálatot elvégezni, és az elérhető megtakarítások lehetőségeit feltárni.**

A kiadások megoszlása kötelező és önként vállalt feladok tekintetében:

Megnevezés	2024.		2025.	
	Teljesítés	Kiadások közötti arány	Terv	Kiadások közötti arány
Kötelező és államigazgatási feladatok kiadásai	6 848 079	96,20%	9 835 022	97,44%
Önként vállalt feladatok kiadásai	270 650	3,80%	258 428	2,56%
Összes kiadás	7 118 729	100 %	10 093 450	100 %

A táblázat adatainál fontos megemlíteni, hogy sok esetben nem lehet éles határvonalat húzni a kötelező és az önként vállalt feladatok között. Az Mötv. ugyan meghatározza a kötelezően ellátandó feladatokat, ennek mértékét azonban az önkormányzatok teherbíró képességére bízta. Az önként vállalt feladatok alacsony részaránya annak tudható be, hogy e kiadások között az Mötv. által kötelező feladatként nem nevesített célokra történő pénzeszköz átadások, a nemzetközi kapcsolatok kiadásai, reklám- és reprezentációs tevékenységre fordított kiadások szerepelnek.

Kötelező feladatellátás

Önkormányzatunk minden közfeladatot ellát, és pozitívum, hogy 2025. évben a költségvetés számszaki adatai között tovább bővülnek a korábban megszüntetett egyes önként vállalt feladatok előirányzatai, köztük a városi strand újranyitáshoz kapcsolódó költségek fedezete. A kötelező feladataink ellátása is reményeink szerint bővül. Az Önkormányzati Szociális Szolgálat létszámát a 2025. évben 5 fővel emelkedik, abból a célból, hogy a házi segítségnyújtás minden igénylőnek elérhetővé váljon. **A bölcsődei ellátás tekintetében 2025.07.01-től kivezetésre kerül a bölcsődei gondozási díj, ezzel az intézkedéssel támogatathatók a kisgyermekes családok.**

A kötelező feladatellátás racionalizálása folytatódik, reményeink szerint az ellátás színvonalának emelkedésére is fedezetet nyújtanak az előirányzatok.

A kötelező feladat ellátás esetében elvárható az intézményi önkorlátozás meghatározása, mely számszerűsíthető, és az intézmények kötelező vállalásán kell, hogy alapuljon, hiszen alapvetően ők tudják meghatározni, hogy a költségcsökkentési elveknek hol tudnak legjobban megfelelni.

A szociális és támogatási rendszer is felülvizsgálatra szorul, viszont fontos szempontként kell meghatározni, hogy a ténylegesen rászoruló társadalmi csoportok segítése, és gondozása ne szenvedjen hátrányt.

Önként vállalt feladatok:

Az önként vállalt feladatok esetében az önkorlátozás nem várható el, hiszen a résztvevő és támogatást igénylő szervezetek legfontosabb célja a támogatás maximalizálása.

Az önkormányzat feladata ebben az esetben az – miután meghatározta az erre fordítandó forrás nagyságát – hogy meghatározza a civil, sport, társadalmi célú támogatásokra szánt keretet.

A meghatározást követően pedig ezt az önkormányzatnak be is kell tartania, kivétel, ha a képviselő testület másként nem rendelkezik.

Összességében az Önkormányzat az öt éves gazdasági programterve szerint szigorú költségvetési feltételek mellett kell, hogy végezze tevékenységét, ezáltal – megalapozott és reális kiadási és bevételi előirányzatokat tartalmazó költségvetés mellett – biztosítható önkormányzatunk hatékony működése, likviditása, kötelező és önként vállalt feladataink ellátása.

2. VAGYONGAZDÁLKODÁS

Önkormányzati bérlakások

Az Önkormányzat a 2012. évet követően kiemelt célként határozta meg lakásállománya minőségének javítását, a növekvő igények miatt azonban meg kell vizsgálni a „Bérlakás program” kiszélesítésének lehetőségeit is. Jelenleg kevésnek mondható a megfelelő bérlakás a városban, cél az állomány növelése, törekedve az akadálymentes kialakításra. Erre lehetőség bérlakások vásárlása, építése, meglévő épületek fejlesztése a költségvetés terhére, illetve pályázati források bevonásával.

Javaslatok

A folyamatos igények miatt szükséges **az önkormányzati bérlakások számának ésszerű, valós igényekre reagáló növelése**. Az új bérlakások kialakítása során törekedni kell a költséghatékony, az önkormányzat költségvetését kevésbé terhelő bérlakásrendszeri beavatkozásokra. A fejlesztés eredményeként alacsony rezsiű, a rendszer folyamatos üzemeltethetőségét és fejleszthetőségét, az egészséges és tiszta lakókörnyezet kialakítását és megőrizhetőségét biztosító beavatkozásokat kell előtérbe helyezni mind az építészeti mind a lakbérmegállapítás terén.

Az igénylők köre az alábbiak szerint csoportosítható:

- szociális helyzet miatti igénylők,
- önálló életkezdéshez, családi okokhoz (fiatal házaspárok, akik szülőktől külön költöznének; válás miatt külön költözők...) köthetők,
- a városba munkavállalási céllal (átmenetileg) lakást keresők (a munkásszállói kapacitások csak részben elégítik ki az igényeket, illetve családok számára nem jelentenek megoldást).

Megfontolandó gazdasági okokból, illetve az együttélés szabályainak betartása miatt is az önkormányzati bérlakásokat tisztán önkormányzati tulajdonban lévő épületekben kijelölni. A vegyes tulajdonú társasházi épületekben elhelyezett bérlők és/vagy a tulajdonos/üzemeltető költségeit növelik a társasházakban fizetendő ún. közös költségek. A tisztán önkormányzati tulajdonban lévő épületekben ezek a költségek beépítésre kerültek a meghatározott bérleti díjba.

3. KÖRNYEZET ÉS INFRASTRUKTÚRA

Oroszlány átfogó fejlesztési céljai:

1. **Megújuló Oroszlány:** arculatában, megítélésében megújuló város, járási központ, amortizálódott területek, barnamezős és alulhasznosított térségek átépítése, fejlesztése, felszámolása, rekultivációja.

1.1. A településről alkotott kép, arculat formálása a köztudatban, új „imázs” kialakítása.

- Rövid távú fejlesztések: Helyi kedvezmények igénybevételi rendszerének kidolgozása, ismeretterjesztő kiadványok, média jelenlét erősítése, meglévő közterületek, utak, terek felújítása (pihenőparki funkciók fejlesztése), épületek felújítása, energetikai korszerűsítés.
- Középtávú fejlesztések: Meglévő zöld- és közterületek, burkolt felületek megújítása, közintézmények arculati javítása (fő közlekedési útvonalak mentén található üzletek, városi piac). Vonzó városi programok, rendezvények szervezése.
- Hosszú távú fejlesztések: Utca fásítások, zöld- és közterületek megújítása, Majki-tó és környezetének rendezése, Vértesszentkereszthez vezető turistaút, Mária út, további turista utak fejlesztésének környezettámogatása, kül- és belterületi tavak fejlesztése.

1.2. A tájjal, természettel összhangban élő város, a gazdaság – társadalom – természet egyensúlyának megteremtése. A település zöldfelületeinek rendszerként való kialakítása, megtervezése, megvalósítása.

- Rövid távú fejlesztések: Belterületen vízfelületek menti zöldfolyosó megvalósításának előkészítése (tulajdon rendezés) forrásfoglalás tervezése, város körüli zöldzóna kialakítása: meglévő zöldterületek – Haraszt-hegy közparkja, Oroszlány-Kecskéd vízfolyás, ill. városi Alsó-tó/Malom-tó menti zöldterület fejlesztése.
- Középtávú fejlesztések: Külterületi tavak rekultivációja, mellettük lévő zöldfelületekkel, a környezetet nem terhelő gazdasági tevékenységek ösztönzése (szabályozás, adókedvezmény) megújuló energia hasznosítás (tárolás).
- Hosszú távú fejlesztések: Külterületi turista utak összekötése, közterületi fejlesztés, a „zöldfolyosók” összekapcsolása, kerékpározható utak használatának propagálása.

1.3. Belvárosi lakó- és intézményterületek korszerűsítése, a települési karakter, arculat megőrzése, erősítése mellett.

- Rövid távú fejlesztések: Szolgáltató város szerep erősítése, támogatási rendszer kidolgozása a közösségi terek, zöldfelületek felújításához, igazgatási rendszer megújítása.
- Középtávú fejlesztések: Helyi értékű területek, épületek felújításának folytatása, magánjellegű fejlesztések támogatása: Ófalu, Óváros, Rákóczi út. Felszíni vízelvezetési terv elkészítése.
- Hosszú távú fejlesztések: Ófalu, kertes területek közterületeinek rendezése.

1.4. A barnamezős területek újra-hasznosítása, a hátrahagyott roncsolt, szennyezett területek felszámolásának, rekultivációjának folytatása.

- Rövid távú fejlesztések: Déli területeken a roncsolt területek felszámolásának megkezdése a fejlesztők bevonásával, környezeti vizsgálatok végzése, szabályozás, rozsdaterületek kijelölése - állami adókedvezmény figyelemmel kísérése.
- Középtávú fejlesztések: Útszabályozások, útfejlesztések előkészítése, tulajdonrendezés, közmű- és úthálózat fejlesztés.
- Hosszú távú fejlesztések: Külterületi tájsebek rekultivációjának ösztönzése.

2. Fejlődő város, térszerkezet optimalizálása: hatékonyan működő infrastrukturális és ellátórendszerek, értékteremtő módon megújuló épített és természeti környezet kialakítása, a településrészek közötti kapcsolat erősítése, új fejlesztések bekapcsolása, kompakt városra való törekvés. A lakosság megfelelő élet- és lakhatási környezetének kialakítása.

2.1. A települési térség energiatakarékos, kompakt térbeli fejlesztése, optimális táj- és területhasználat. Térségi kapcsolatok fejlesztése. Egységes, integráló város, a szétszabdalt település helyett a városrészek kapcsolatainak megteremtése.

- Rövid távú fejlesztések: Városrészeket összekapcsoló utak építésének előkészítése. Szolgáltató város szerep erősítése: Intézményhálózat bővítésének tervei - Idősgondozó komplex ellátó -, meglévő lakóépületek energiahatékony felújításának támogatása, kerékpáros és feltáró, összekötő úthálózat előkészítése a Tudományos és Technológia Park és Majk, Csákvári út irányába. Oroszlány-Bokod között.
- Középtávú fejlesztések: A gyalogos-, zöldhálózatok fejlesztése a központi területeken, a vasútvonal mentén, tavakhoz kerékpáros úthálózat építése: Tudományos és Technológia Park és Majk, Csákvári út irányába. Út tervek: iparterületet feltáró út, Rákóczi Ferenc út „átvezetése” Borbála telepre, Vasútállomás környéke rendezésének előkészítése, új központi területek fejlesztésének támogatása. Területszerzés, tervek: vasúti területen, Mindszenti út északi végén.
- Hosszú távú fejlesztések: A városi szövetet összekapcsoló utak építése: iparterületet feltáró út, Rákóczi Ferenc út „átvezetése” Borbála telepre, Idősgondozó komplex ellátó építése, a gyalogos-, zöldhálózatok kialakításának megkezdése, közterület fejlesztés az új városközponti területeken, kertvárosokban a Malom-tótól északra kialakuló új fejlesztéseknél.

2.2. Több központú város: intézményi alközpontok kialakítása.

- Rövid távú fejlesztések: Kecskédi utcai lakótelep, Borbála alközpontok építéséhez szabályozás.
- Középtávú fejlesztések: Kecskédi utcai lakótelep, Borbála alközpontok építésének előkészítése.
- Hosszú távú fejlesztések: Kecskédi utcai lakótelep, Borbála alközpontok kialakításának támogatása.

2.3. A társadalmi kohézió, kisebbségek integrálása, társadalmi leszakadás, elszegényedés megakadályozása, megszüntetése.

- Rövid távú fejlesztések: Átfogó felzárkóztatási programok szervezése, képzés. Kisebbségi intézmények fejlesztése, munkahelyteremtés, bérlakások fejlesztése. Óváros, Nyíres-Német dűlői területeken rehabilitáció, közbiztonság erősítése.
- Középtávú fejlesztések: Átfogó felzárkóztatási programok, képzés, munkahelyteremtés, Óváros, bérlakások fejlesztése, Nyíres-Német dűlői területek felzárkóztatása.
- Hosszú távú fejlesztések: képzés, munkahelyteremtés szociális foglalkoztató, bérlakások építése, Óváros, Nyíres-Német dűlői területek felzárkóztatása.

2.4. A lakosság életminőségének és életszínvonalának javítása.

- Rövid távú fejlesztések:
Szolgáltató város: új, jó minőségű lakóterületek fejlesztésének előkészítése, felszíni csapadékvízvezető rendszer tervezése. Városi játszóterek és környezetük fejlesztése.

Átfogó fejlesztési koncepció készítése Oroszlány város közigazgatási- és járasszékhely közszolgáltatásainak elhelyezésére vonatkozóan (Polgármesteri Hivatal, Szolgáltató Városházaközpont).

Sport: az egészségtudatos életmód és sport népszerűsítése, sportlétesítmények felújításának, bővítésének előkészítése, támogatása.

Szlovák kisebbség - tájház szerepének erősítése.

- Középtávú fejlesztések: Önkormányzati területen lakóterületfejlesztés előkészítése, tervek készítése, Homlokzatfelújítási program. Közműhálózatok korszerűsítése, teljes felújítása, arculat megújítás támogatása, felszíni csapadékvízvezető rendszer fokozatos fejlesztése, új sport területek előkészítése, meglévők fejlesztése (futó pálya, füves pályák, OCR pálya), vízfelületek hasznosítása (kajak, vízisportok).
- Hosszú távú fejlesztések: Önkormányzati területen lakóterületfejlesztés megvalósítása beruházó bevonásával, új sport területek kialakítása.

2.5. Az életvitelszerűen itt tartózkodó és a vendégmunkás népesség lakásviszonyainak javítása.

- Rövid távú fejlesztések: Önkormányzati bérlakás fejlesztés a meglévő saját tulajdonú épületekben, munkásszállók fejlesztése.
- Középtávú fejlesztések: A gazdasági szereplők bevonásával bérlakások kialakítása, szükség esetén munkásszállók építésének előkészítése az új városházaközpontban, a szalagpálya mellett.
- Hosszú távú fejlesztések: ellátó intézmények fejlesztése (bérlakások, apartmanok).

2.6. A térségi közlekedési kapcsolatok javítása.

- Rövid távú fejlesztések: A várost elkerülő utak építésének támogatása, rendezési tervi alátámasztása, tulajdonrendezés elindítása.
- Középtávú fejlesztések: Bokod-(Környe-Tata) irányába tehermentesítő út terveinek elkészíttetése, Környi elkerülő út, Csákvári út, K-i, DK-i elkerülő út.
- Hosszú távú fejlesztések: A várost elkerülő utak megépítése beruházó bevonásával.

3. **Versenyképes gazdaság:** több lábon álló, korszerű, a helyi erőforrásokra támaszkodó, a térségével együttműködő gazdaság, ipari területek megközelíthetőségének javítása.

3.1. Diverzifikált, több lábon álló gazdaság.

- Rövid távú fejlesztések: Új vállalkozók letelepedésének biztosítása, új területek biztosítása (1. ütem déli területeken, Felső-telepi iparterület fejlesztés) szabályozó rendszer kialakítása, szabályozási tervi alátámasztása, infrastruktúra fejlesztés a befektetőkkel (települési szerződéssel), kis- és középvállalkozók támogatása, szabályozási rendszer kialakítása, garázs területek átépítési feltételeinek megteremtése.
- Középtávú fejlesztések: Új vállalkozók letelepedési feltételeinek biztosítása a „új” városházaközponti részeitől délre, volt szénrakodó területén tervezett feltáró utak, a Bokodi út és a Mindszenti utca között infrastruktúrahálózat fejlesztése.

A TOP_PLUSZ-1.1.1-21-KO1-2022-00003 azonosítójú projekt keretében 1,1 milliárd Ft összegű támogatást nyert el a város a Felső-telepi iparterület fejlesztésére, melyhez kapcsolódóan a város egy új irányba tudja fejleszteni a város ipari-termelő területeit, bővítve az úthálózatát és egyúttal megkezdve a város DK-i elkerülő útjának kiépítését is. Ezzel a projekttel egy új fejlesztési célterület válik elérhetővé, mely lehetőséget biztosít későbbi nagyobb volumenű fejlesztések megvalósításához is.

- Hosszú távú fejlesztések: Szolgáltató város turisztikai kínálatának növelése, intézmények fejlesztése, közlekedési hálózat fejlesztése.
Majk, mint a város részét és arculatát meghatározó turisztikai célterület kialakítása, a muzeális kiállítóhely szolgáltatási környezetének fejlesztésével és a város további turisztikai szolgáltatásainak összehangolt fejlesztésével, csomag ajánlatként kiejánlható desztinációs szolgáltatások fejlesztésével (Majki Műemlékek, Bányászati Múzeum, Csobbanó Uszoda és Strand, Malom-tó, Haraszt-hegy, Vértesszentkereszt és az Erőműi-tó propagálásával).

3.2. A gazdaságfejlesztés infrastrukturális feltételeinek (közlekedési kapcsolatainak, közműellátottságának) biztosítása, fejlesztése.

- Rövid távú fejlesztések: Meglévő Tudományos és Technológia Parki utak felújítása, infrastruktúrahálózat fejlesztésének előkészítése (hővezeték további átépítésének, kiváltásának megkezdése), Bokodi út fejlesztése.
- Középtávú fejlesztések: Térségi út kapcsolatok megépítésének előmozdítása (pályázatok, tervek, támogatói szerződések), Csákvári út, DK-i elkerülő út.
- Hosszú távú fejlesztések: Térségi út kapcsolatok megépítésének előmozdítása (pályázatok, tervek, támogatói szerződések) Szent Borbála utca – Bokodi úti csomópont építés, Csákvári út, DK-i elkerülő út.
A Környét is elkerülő, az 1-es főút nyomvonalának áthelyezésére is alkalmas főútvonal kiépítése, mely eredményeként az Oroszlányi Tudományos és Technológiai Park teherforgalmú megközelíthetősége új irányból, a városközpontot elkerülve vezethető el, javítva ezzel a város elérhetőségét és belső közlekedési kapcsolatait is.

3.3. A helyi erőforrások hasznosítása, a helyi gazdaság megerősítése a térségi ágazati dominanciával összhangban, a környező településekkel együttműködve.

- Rövid távú fejlesztések: Helyi szolgáltató szektor megerősítése (támogatások, adók, terület) térségi együttműködések alapján egyéni gazdasági szektor megerősítése.
- Középtávú fejlesztések: A városi közműkapacitások fejlesztése az ipari szereplők igényeinek kiszolgálása érdekében megfelelő keresztmetszeti kapacitásokkal.
- Hosszú távú fejlesztések: Minőségi szálláskapacitások kiépítése a fizetőképes vállalati közép- és felsővezetői szintek igényeihez igazodóan, város prosperálása érdekében.

3.4. Korszerű, az elérhető legjobb technológiát alkalmazó, új vállalkozások letelepedésének ösztönzése.

- Rövid távú fejlesztések: Helyi szabályozási eszközök alkalmazásával környezetre kevésbé terhelő ipar letelepedésének elősegítése (előírások, kibocsájtási határérték).
- Középtávú fejlesztések: Új iparterületek, irodaházak területének kijelölése.
- Hosszú távú fejlesztések: Korszerű vegyes területek lakó-gazdasági területfejlesztés kialakítása.

3.5. A tervezett gazdaság szerkezetéhez igazodó oktatás, szakképzés.

- Rövid távú fejlesztések: Vállalatok által támogatott tanfolyamok. Oktatási intézmények fejlesztése, bővítése, a helyi igényeknek megfelelően duális képzések, szaktanfolyamok, nyelvtanfolyamok indítása.

4. Turizmus dinamizálása: sokrétű turisztikai potenciál kihasználása, a turisztikai kínálat mennyiségi és minőségi fejlesztése.

4.1. Turisztikai potenciál kihasználása, tematikus programkínálat biztosítása, tematikus túrák kialakítása.

- Rövid távú fejlesztések: Turisztikai programcsomagok, tematikus útvonalak kidolgozása. Ismeretterjesztő online kiadványok. Turisztikai attrakciók megközelíthetőségének javítása. Bemutató táblák, brossúrák, applikációk, közösségi média stb. alkalmazása.
- Középtávú fejlesztések: Helyi munkaerő, vállalkozók bevonása a turisztikai programokba, azok vezetésébe, segítségébe. Mária út, Majk, Vértesszentkereszt: vezetett túrák, aktív turisztikai programok, tematikus programok szervezése, nyitott kiállítóhelyek koncepció megvalósítása

4.2. Táji, természeti tőke bevonása a turizmusba – a szelíd (kerékpáros, gyalogos és természetjáró) turizmus fejlesztése, infrastrukturális háttérének megteremtése.

- Rövid távú fejlesztések: A gyalogos és kerékpáros túralehetőségek népszerűsítése, térképek, tájékoztató füzetek készítése és népszerűsítése (növényi különlegességek, források, gombák, rétek feltüntetésével) védett természeti területek lehatárolása, ismertetése.
- Középtávú fejlesztések: Helyi erdei kerékpáros túraútvonalak mentén pihenő helyek kialakítása, tornapálya erdei iskola, biciklis fogadó terület.
- Hosszú távú fejlesztések: vadászházak, erdei rendezvény- és pihenőházak

4.3. A turisztikai célpontok, létesítmények korszerű és attraktív kialakítása, beleértve az elérési útvonalon vonzó környezet megteremtését.

- Rövid távú fejlesztések: Az épített örökség megfelelő szintű karbantartása, fejlesztése, funkciókkal való megtöltése, Kamalduli Remeteség és a Bányászati Múzeum közötti út, Vértesszentkereszt kolostorrom és a Premontrei kolostorrom kitáblázása, látogathatósági feltételek, oda vezető út fejlesztése, az időeltöltés hosszabbítása érdekében megfizethető szálláshelyfejlesztés (Bányászati Múzeum, cellaházak) Káptalanfüredi tábor fejlesztése, gyermektábori funkción kívüli hasznosíthatóság feltételeihez igazodó kialakítás, modern családi apartman szállások kialakítása.
- Középtávú fejlesztések: Az épített örökség újjátása után az ipartörténeti értékek, Rákóczi Ferenc út és a városkapu városépítészeti téralakításának népszerűsítése, történeti ismertető kitáblázása. Majki fogadó tér fejlesztés támogatása.
- Hosszú távú fejlesztések: Bányászati múzeum, majki Esterházy-birtoktest fenntartható fejlesztése és egyéb külterületi turisztikai célpontok fejlesztése.

4.4. Minőségi turisztikai szolgáltatás- és vendéglátás, alternatív lehetőségek biztosítása

- Rövid távú fejlesztések: A működő kereskedelmi szálláshelyek színvonalának és szolgáltatásainak javítása. A helyi szolgáltatási és turisztikai termékek javítása (helyi szórakozóhelyek, éttermek, street food szolgáltatások). Majki szolgáltató funkciók szabályozása, újraépítése.
Helyi kedvezményrendszer szervezése és bevezetése.
- Középtávú fejlesztések: A Rákóczi úti szolgáltató üzletek egységesebb arculatának elősegítése, pihenő-szolgáltató funkciók megtelepedésének elősegítése

- Hosszú távú fejlesztések: Minőségi szálláshely-fejlesztések elősegítése.

4.5. A turisztikai programkínálat minőségi fejlesztése, a kulturális élet színesítése (fesztiválok), a marketing erősítése.

Rövid távú fejlesztések: A Vértesi Natúrparkkal az együttműködés kihasználása, oroszlányi tájon hagyományos gazdálkodás programok, oroszlányi natúrparki termék létrehozása, natúrparki információs pont kialakítása.

Középtávú fejlesztések: Tematikus programcsomagok létrehozása, helyi közösséget összekovácsoló csoportok, események szervezése, fesztiválok szervezése. Marketing tevékenység szélesítése, kiadványok, elektronikus népszerűsítő anyagok készítése. Évente ismétlődő programok meghonosítása a turisztikai célpontokra/ a város hagyományaira építkezően.

Hosszútávú fejlesztések: Települési arculat újraértelmezése, egységes településmarketing kialakítása, a település turisztikai piacon történő újradefiniálása.

4. VÁROSÜZEMELTETÉS

Zöldterületek kezelése, Útfenntartás, Településtisztaság

Oroszlány város területén lévő parkok és zöldterületek fenntartásával, gondozásával és építésével, valamint a városi parktavak üzemeltetésével kapcsolatos feladatok.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 13. §. (1) bekezdés 2. pontja, illetve a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. tv. 34. § szerinti közútkezelői közfeladatok ellátása.

A burkolt közterületek folyamatos tisztítására vonatkozó feladatok.

Javaslatok

Városi parktavak rendezése, rehabilitációja, hasznosítása, valamint közösségi terek kialakítása. A városban több parktó (Malom-tó, Állomási-tó) található, ezek alulhasznosítottak, funkciójuk átgondolásra szorul. Ennek érdekében azok rendezése indokolt, valamint rehabilitációja szükséges. A vízutánpótlás, valamint a vízáramlás, levegőztetés megoldása szükséges a szűkös vízutánpótlás miatt. A szennyvíztisztító telep által kibocsátott tisztított víz becsatornázása a Malom-tó vízutánpótlása érdekében. Továbbá a parktavak körül található lakóövezeti részeken élők számára közösségi terek (utcabútorok, hulladékgyűjtő közvilágítás, rekreációs lehetőség - kültéri fitneszeszközök, futópálya, ping-pong, asztal, napozó dekkek telepítése stb.). Esetlegesen szolgáltatás telepítése (pl. időszakos büfé / kávézó), kiépítése. Az Állomási-tó esetében záportározó kialakítás lehetőségének megteremtése, utcabútor telepítése, vízi élővilág szemléltetése és rekreációs területek kialakítása javasolt. A városüzemeltetési kis és nagy eszközök folyamatos korszerűsítése. A géppark fokozatos modernizálása, költséghatékonyabb elektromos rendszerű gépjárművek, munkagépek beszerzése. A település jelenleg nem rendelkezik megfelelő kapacitású központi főzőkonyhával, ezáltal nem tudja hatékonyan ellátni a település intézményeinek (óvodák, általános és középiskolák, szociális intézmények) étkeztetési feladatait. Meglévő főzőkonyha átalakítása, kapacitásbővítése szükséges, különös tekintettel a diétás és allergén étkeztetés feltételeinek biztosítására.

5. KÖRNYEZETVÉDELEM

A lakosság bizonytalan a környezettudatos magatartási formákban. Fontos cél a környezettudatos életmód elterjedése, ami által kevesebb illegális személtelhelyezés prognosztizálható, növekvő zöldfelületek reményében.

Megújuló energiaforrások alkalmazása

A fenntartható energiagazdálkodás elősegítése érdekében az önkormányzat támogatja a megújuló energiaforrások használatát, különösen az alábbi területeken: önkormányzati intézmények energetikai korszerűsítése.

Az energiahatékonyság további növelése érdekében napenergia-alapú rendszerek kiépítése, hőszigetelési projektek támogatása, valamint energiahatékony világítási rendszerek telepítése.

Hulladékgazdálkodás és fenntartható erőforrás-használat

A hulladékgazdálkodás fejlesztése és a fenntartható erőforrás-használat elengedhetetlen a környezeti terhelés csökkentése érdekében. A célok között szerepel: Szelektív hulladékgyűjtés korszerűsítése. A hulladékok megfelelő szétválasztásának és újrahasznosításának ösztönzése. A hulladékgyűjtő szigetek helyének optimalizálása, a hulladékudvar használatának priorizálása. Komposztálás ösztönzése: A zöldhulladék helyi újrahasznosításának támogatása, valamint a lakosság számára elérhető komposztálási lehetőségek bővítése. Hulladékgazdálkodási szolgáltatókkal történő együttműködés: Az önkormányzat célja, hogy a lakosság igényeinek figyelembevételével hatékony és fenntartható hulladékgazdálkodási rendszer működjön a településen.

Zöldterületek védelme és fejlesztése

A település természeti környezete és zöldterületei jelentős szerepet játszanak a lakosság életminőségének javításában, ezért az önkormányzat különös figyelmet fordít ezek megőrzésére és fejlesztésére. Parkok és közterek fejlesztése: Új zöldterületek létrehozása, meglévő parkok karbantartása és bővítése, valamint korszerű játszóterek és pihenőhelyek kialakítása. Környezetbarát rendezvények szervezése: Az önkormányzat ösztönzi a zöld szemléletű rendezvényeket, ahol a fenntarthatóság és a környezetvédelem kiemelt szempont.

Céljaink, feladataink:

- Az önkormányzati beruházásoknál a megújuló energia felhasználását előtérbe helyezése.
- Folytatjuk a lakossági figyelemfelhívó és szemléletformáló programokat, és ismeretterjesztő kiadványokkal is segítjük a környezettudatosságot.
- Az önkormányzati beruházások során lehetőség szerint energiatakarékos megoldásokat alkalmazzunk, ilyen eszközöket szerezzünk be, ezáltal csökkentjük a környezeti terhelést.
- Új környezetvédelmi programok és akcióik indítása

6. HUMÁN SZOLGÁLTATÁSOK

Oroszlány társadalmi jövőképe és a fejlesztendő humán területek (forrás: Településfejlesztési koncepció, Helyi Esélyegyenlőségi Program)

Egészségügyi ellátás

A helyben biztosítandó közfeladatok közül a helyi önkormányzat feladata az egészségügyi alapellátás körében a

- Háziiorvosi ellátás
- Házi gyermekorvosi ellátás
- Fogászati alapellátás
- Fogászati ügyeleti ellátás
- Védőnői és iskola egészségügyi szolgálat

Egyre nagyobb problémát jelent a házi gyermekorvosi ellátás kérdése. Nyugdíjas, illetve nyugdíj közeli gyermek háziorvosok látják el a településen a gyermekeket. Biztosítani kell a gyermekek jövőbeli egészségügyi ellátását, ezért a közeljövőben visszavonult gyermekorvosok helyére aktív korú gyermek háziorvosok "bevonása" szükséges.

Javaslatok

Biztosítani kell a gyermekek egészségügyi ellátásának folyamatosságát, gyermek háziorvosok településre vonzásával. Ennek lehetősége fiatal gyermekháziorvosok megkeresése és településre vonzása vonzó juttatási csomag, szolgálati lakás, stb. biztosításával.

Szociális ellátás

A Szociális ellátás a településen az Önkormányzati Szociális Szolgálat feladata. Intézményei:

- Időseket Ellátó Szervezeti Egység
- Hajléktalanokat Ellátó Intézményi Egység
- Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat
- Családok Átmeneti Otthona
- Bölcsőde

Az idősek helyzete

Oroszlány Város Önkormányzata felismerte annak fontosságát, hogy hosszú távon olyan társadalmi és gazdasági környezet kialakítására kell törekedjen, amelyben az idősödő és az idős emberek minél tovább meg tudják őrizni aktivitásukat. Kiemelt figyelmet fordítanak a döntéshozók arra, hogy a településen élő idős emberek megőrizhessék emberi méltóságukat, önállóságukat és autonómiájukat.

A 60 év feletti korosztály létszáma növekszik, ezért szükséges, hogy az önkormányzat intézkedési tervet dolgozzon ki szociális ellátórendszerének fejlesztésére, kapcsolódó szolgáltatásainak bővítésére, egyéni problémák kezelhetőségére.

Minden ellátásra igaz – legyen az önkormányzat kötelező vagy nem kötelező feladata - hogy helyben, vagy a lakóhelyhez legközelebb kell nyújtani annak érdekében, hogy az idős, vagy elesett ember ne szakadjon ki lakókörnyezetéből. Hiszen emberileg nagyon is érthető, hogy az egész életükben városunkban élő idős emberek már nem akarnak más településre menni. Ebben a korban már különös jelentősége van a megszokott környezet megtartásának, a változás okozta traumát ugyanis sok esetben nem képes feldolgozni az idős ember.

Az idősebb korosztállyal történő foglalkozás, szolgáltatásnyújtás területén évek óta nincs elérhető pályázati lehetőség, amely a fejlődés irányába hatna. Várhatóan az önkormányzatnak

önerőből kell megoldania a kötelező és vállalt szolgáltatásainak fejlesztését, új szolgáltatások bevezetését.

Az időskorúak szociális ellátása Oroszlányon az Önkormányzati Szociális Szolgálat feladatkörébe tartozó szolgáltatás. Az ellátást az intézmény étkeztetés, házi segítség nyújtás, idősek nappali klubja, idősek átmeneti otthona és családsegítés szolgáltatásaival nyújtja. A Szolgálat egységes szemlélettel végzi az idősgondozást mind a nappali ellátás, mind a bentlakásos ellátások terén.

A szolgáltatások adatai, jellemzői

Az **étkeztetés** az alapellátás keretén belül szociális állapotuk miatt rászorulóknak részére, napi egyszeri meleg étel biztosításával nyújt segítséget lakókörnyezetükben az önálló életvitel fenntartásában. Az étkeztetést igénybe vevők számának csökkenésében a városban egyre növekvő számban megjelenő, ételek házhoz szállítását is biztosító vállalkozásoknak van szerepe.

A **házi segítségnyújtás** olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását – szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A szolgáltatáson belül két tevékenységi kör került kialakításra. Minden ellátást igénybe vevő esetben együttesen van jelen a **szociális segítség és a személyi gondozás is.**

Az Önkormányzati Szociális Szolgálat létszámát 5 fővel emeljük, abból a célból, hogy a házi segítségnyújtás minden igénylőnek elérhetővé váljon.

A szociális segítséghez az alacsony szükséglet kielégítését szolgáló, szakképzettség nélkül is ellátható tevékenységek tartoznak, míg a személyi gondozás keretében „intenzív” szükségletet kielégítő gondozási tevékenységek és az ápolói kompetenciának megfelelő ápolási feladatok végezhetőek a megfelelő szociális vagy egészségügyi szakképesítés birtokában. A személyi gondozás mellett a szociális gondozó a szociális segítség körébe tartozó tevékenységeket is elvégezheti. A személyi gondozás és a szociális segítség együttesen legfeljebb napi 4 órában nyújtható. A gondozási szükségletet a továbbiakban is vizsgálni kell a korábbiakhoz képest azzal a változással, hogy annak megállapítására kerül sor, hogy az igénylő számára a szociális segítség vagy a személyi gondozás indokolt-e.

További változás, hogy az intézményvezetői hatáskörben megállapított gondozási szükséglet felülvizsgálatára és módosítására a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 2003. évi III. törvény jogkört biztosít a működést engedélyező szervek számára, mellyel ellenőrzési feladatkörükben eljárva élhetnek.

A szakemberek felkészítése, szakmai továbbképzése folyamatos.

Szociális segítség keretében biztosítani kell:

- a) a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- b) a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- d) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- a) az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- b) a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- c) a szociális segítség szerinti feladatokat.

A 70 éven felüli ellátottak életkora tekintetében belső struktúrárólódás figyelhető meg. A férfiaknál csak 70 év feletti ellátottak voltak 2024-ben. A legmagasabb létszám a 80-89 éves korcsoportban van. A nők tekintetében a 60-64 éves korosztályban már vannak ellátottak, de a nőknél is a 80-89 év közötti korosztályban a legmagasabb az ellátottak száma. Az időskorban jellemző megbetegedések mellett pszichés problémák is jelen vannak az ellátotti körben. Az életkor előre haladtával egyre több idős ember marad egyedül, elszigetelődik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. A betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia. Fentiek okán nagy a fluktuáció a szolgáltatást igénybe vevők körében.

A házi gondozásban részesülő személyek között közel háromszor annyi a nő, mint a férfi. Érdekes, hogy ez a különbség demográfiai okokkal nem magyarázható. Inkább szerepet játszhatnak egyéb, pszichológiai tényezők, például a férfiaknak az egészségi állapottal kapcsolatos, nőtől eltérő attitűdje, továbbá az egyedül maradó férfiak minden valószínűség szerint könnyebben találnak párt maguknak, így ritkábban szorulnak intézményes segítségre.

A személyi térítési díj - a helyi rendelet alapján - 800 Ft/óra, azonban a szolgáltatásért fizetett havi térítési díj összege nem haladhatja meg az ellátott jövedelmének 25%-át.

Gondosóra program

A gondosóra program az állam által biztosított, önellátásra korlátozottan képes emberek biztonságát és életvédelmét szolgáló digitalizációs projekt, amelynek célja, hogy az önellátásra korlátozottan képes emberek biztonságát és azok szociális szolgáltatásokkal való ellátását a formális szociális ellátórendszeren kívüli módozatok bevonásával, a családi és kontakt személy alapú segítség érdemi felhasználásával biztosítsa. A projekt célja az 65 évnél idősebb embereknek saját lakókörnyezetükben nyújtott új típusú alanyi jogon járó, jóléti szolgáltatási rendszer kialakítása, amely lehetővé teszi az otthonukban élőknek, hogy amennyiben egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt eseti jelleggel segítségre szorulnak, a nap 24 órájában működő diszpécserközpont szolgáltatásaival, gyors és hatékony segítséget kapjanak.

Idősek nappali ellátása

Elsősorban a saját otthonukban élő személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok építésére és ápolására, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére.

Célja a hiányzó családi gondozás pótlása, a klubtag szociális helyzetének javítása, kulturált körülmények között egyedüllétének megszüntetése, izolációjának megelőzése, a tétlenség kóros következményeinek megelőzése, egészségi állapotának figyelmekkel kísérése és javítása, higiénés szükségleteinek biztosítása.

A szociális szolgálat keretein belül az idősek nappali klubja 40 férőhellyel működik.

Egyes szervezett programjai nyitottak a város lakossága számára is.

A klubban nyújtott gondozás összetett, komplex tevékenység – melyet a klubtag egyéni sajátosságainak és lehetőség szerinti igényeinek tervszerű, együttes alkalmazásával kerül megvalósításra.

A nappali klubban is megfigyelhető az ellátottak között egy jelentős állapotromlás. Míg 7-8 évvel ezelőtt olyan idősök vették igénybe a klubbot, akik egy kis társaságra, baráti kapcsolatokra vágytak, az elmúlt időszakban az igénybe vevők főként rossz egészségi állapotban lévő, enyhe vagy középsúlyos demenciával küzdő idős emberek, akiket a hozzátartozók hoznak be és visznek haza. Egyre inkább jellemző az inkontinencia is. A gondozóknak sokszor nem csak foglalkozásokat és programokat szerveznek az ide bejáró idősöknek, hanem itt is jelentős a gondozási feladat. Szükség esetén fürdetnek, pelenkáznak, figyelnek a megfelelő gyógyszeresedésre, folyadék pótlásra és egészségi állapotra.

Idősek nappali ellátása keretében nyújtott szolgáltatások:

Étkeztetés: Naponta egyszer szociális étkezés keretében meleg ételt, orvosi javaslatra diétás étkezést biztosítanak. Az étkezés ideje 12 – 13 óráig tart, melytől eltérni a HACCP szabályok betartása miatt nem lehet.

A feladatellátás négy fő eleme:

- egészségügyi ellátás
- mentális gondozás
- foglalkozások
- kulturális programok

Időskorúak gondozóháza

Ha az idős ember gondozása, felügyelete saját lakáson nem megoldott, egészségi állapota miatt kórházi ápolásra még/már nem szorul, tartós intézményi elhelyezést nem igényel, vagy ilyen férőhelyre várakozik, esetleg az otthoni ápolást végző családtag átmenetileg akadályoztatva van a feladat ellátásában, kérheti az átmeneti intézményi elhelyezést. Ez az ellátási forma „fél út intézmény” a házi-segítségnyújtás és az idősök tartós otthona, vagy ápolási intézet között.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó formák közül itt a viszonylagos önellátási képességgel bírók láthatók el. Ebben az esetben az igénybe vevő nem szakad el teljesen otthonától, lakását, ingatlanát és annak berendezéseit a „biztos otthont” megtartja, módja és lehetősége van a családi- baráti kapcsolatok fenntartására, azok ápolására.

Nehézséget okoz, hogy a kimenetek felkutatása esetleges. Oroszlányon nincs tartós ellátást nyújtó intézmény az idősök számára, így a megyében, vagy távolabb lehet megoldani az idősök megnyugtató elhelyezését, ellátását.

Tapasztalatunk szerint a megyében működő állami fenntartású intézményekben hosszú várólista van. Problémát jelent sok esetben az is, hogy ellátottunk hirtelen olyan rossz egészségi állapotba kerül, hogy az Ápolási Intézetben kellene tovább gondozni, de a férőhelyek száma ott is véges, hosszú várólista van.

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Oroszlány az 50-es évekig szlovák nemzetiség által lakott település. A bányák feltárását követően 20 ezres várossá duzzadt. A bányák bezárását követően a város népessége visszaesett, a bányákból nyugdíjba vonultak jelentős számban itt élnek.	Idősek involválása, szerepük erősítése, igény szerinti szolgáltatások biztosítása, fejlesztése (szociális, egészségügyi, közösségi, stb.)
A mindennapokban segítségre szoruló idők számára bentlakásos gondozási lehetőség száma korlátozott. Szükséges az ellátási forma fejlesztése	Az időknek lehetősége legyen a településen a tartós bentlakásos ellátáshoz jutni. - Móra Kollégium épületének fejlesztése időseket ellátó intézménnyé A 5 fő új szociális területen dolgozó felvétele, aki egyenként 10 fő olyan idős emberről gondoskodhat, akik egyenlőre az otthonukban tud/akar maradni, de mindennapi életvitelében segítségre van szüksége.
Kommunikációs hiányosság, információ hiány	Minél több idős élvezze az internethasználat előnyeit
A 2020-2021-es években a pandémia kapcsán már kialakult egy segítő szolgálat, amely az időknek nyújtott segítséget az ügyintézésben, szükséges bevásárlásban. Az ezt követő időszakban vizsgálni kell a szolgálat fennmaradásának lehetőségét, önkéntesek bevonását, esetlegesen az Oroszlányi Szociális Szolgálat munkatársai számának növelésével, akik már nyújtanak hasonló jellegű szolgáltatásokat.	Az idős korosztály ellátásának segítése.
Az Önkormányzati Szociális Szolgálat ellátási helyeinek felújítása, korszerűsítése szükséges a megfelelő ellátási környezet, illetve gazdaságos működtetés lehetőségének megteremtése céljából.	Korszerű, megfelelő színvonalú, gazdaságos működtetésű épületek létrehozása.

A város több éve tesz erőfeszítéseket a társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése érdekében, a szegregációs területeken élők lakó- és munka körülményeinek, szociális helyzetének javítására.

A szociális szolgáltatások a szociális védelmi rendszer fontos eszközei a pénzbeli és természetbeni juttatások mellett, és a valamilyen szempontból (jövedelmi, önellátási, veszélyeztetettség okok folytán) rászoruló személy számára nyújtanak segítséget az önálló és teljes élethez.

Kiemelt probléma Magyarországon ma a megfelelő lakhatás kérdése, amely számos más életminőséget befolyásoló tényezővel függ össze, és amelynek területi elkülönültségi és minőségi vetületei is vannak. A lakhatási körülmények alapvetően befolyásolják a család egészséges életmódját, meghatározók a gyermekek iskolai és a szülők munkaerőpiaci karrierje szempontjából.

A rossz lakhatási körülményekből következő (nép)egészségügyi kockázatok és szegregációs hatások elkerülése végett fontos feladat a lakások komfortfokozatának emelése, a komfort nélküli lakások megszüntetése (az egészséges ivóvízhez jutási, mosási, fürdési lehetőség megteremtése), közművekkel történő ellátása. Előrefizetős/feltöltős órák beépítése, a lakások energiahatékonyságának javítása.

Fontos a költséghatékony és minél kevesebb szakkompetenciát igénylő lakásépítési és felújítási módszerek alkalmazásának modellezése, szerkezetkész házak építése a rossz lakáskörülmények között élő, leginkább rászoruló személyek számára.

Ahol szükséges, szociális bérlakások kialakítása, építése, a magánszféra bevonásának vizsgálata.

Köznevelés, közoktatás, oktatás

Oroszlány hosszú távú fejlődése szorosan összefügg a helyi oktatási és képzési lehetőségek biztosításával és fejlesztésével. Az önkormányzat célja, hogy a településen élők számára elérhetővé tegye a korszerű oktatást, valamint elősegítse a munkaerőpiaci igényekhez igazodó szakképzéseket. Ennek érdekében az alábbi területeken kíván fejlesztéseket végrehajtani:

Szakképzés és felnőttoktatás támogatása

A térség gazdasági fejlődéséhez elengedhetetlen a képzett munkaerő biztosítása. Az önkormányzat célja, hogy olyan szakképzési és felnőttoktatási programokat támogasson, amelyek elősegítik a helyi vállalkozások munkaerő-ellátását, valamint hozzájárulnak a lakosság versenyképességének növeléséhez.

Felnőttképzés és átképzés támogatása: Munkahelyváltásra kényszerülő lakosok számára átképzési lehetőségek biztosítása. Digitális készségek fejlesztése, hogy a lakosság könnyebben alkalmazkodjon a modern munkaerőpiaci követelményekhez. Nyelvtanfolyamok és egyéb kompetenciafejlesztő képzések szervezése a munkaerőpiacon való jobb érvényesülés érdekében.

Tehetséggondozás és közösségi oktatás

Az önkormányzat kiemelten kezeli a tehetséggondozást és a közösségi oktatási programok fejlesztését. Célja, hogy a fiatal tehetségek megfelelő támogatást kapjanak képességeik kibontakoztatásához. Tehetséggondozó programok támogatása: Ösztöndíjak és támogatások biztosítása kiemelkedő tanulmányi eredményeket elérő diákok számára. Együttműködés egyetemekkel és kutatóintézetekkel a helyi tehetségek támogatása érdekében. Versenyek és kulturális programok szervezése a diákok számára.

Oktatás és munkaerőpiaci kapcsolatok erősítése

Oroszlány jövőbeli fejlődésének szempontjából kulcsfontosságú a fiatalok helyben tartása és a megfelelő munkaerő biztosítása a vállalkozások számára. Kapcsolatépítés a helyi vállalkozásokkal és munkaadói szervezetekkel: Gyakornoki programok indítása, amelyek segítik a diákokat a helyi munkaerőpiacra történő belépésben. Vállalkozói mentorprogramok

kialakítása a helyi üzleti szféra támogatásával. Ösztönző intézkedések fiatal szakemberek számára: Lakhatási támogatási programok kidolgozása, hogy a fiatal szakemberek helyben maradjanak és a település fejlődéséhez járuljanak hozzá. Oroszlány gazdasági programjában az oktatás és képzés fejlesztése kulcsszerepet kap, mivel ez biztosítja a település hosszú távú fejlődését és versenyképességét.

Óvodai és bölcsődei fejlesztések

Közös rendezvények és programok: Olyan események szervezése, amelyek erősítik a közösségi érzést és elősegítik a szülők aktív részvételét az intézmény életében. Egészséges életmód és környezettudatosság A gyermekek egészséges fejlődése érdekében az intézmények kiemelt figyelmet fordítanak az egészséges életmódra és a környezettudatos nevelésre: Környezeti nevelés: Programok és tevékenységek szervezése, amelyek során a gyermekek megismerkedhetnek a környezetvédelem alapelveivel és fontosságával. Oroszlány önkormányzata elkötelezett amellett, hogy a legfiatalabb korosztály számára is biztosítsa a minőségi nevelést és gondozást. Az óvodai és bölcsődei ellátás folyamatos fejlesztése révén nemcsak a gyermekek optimális fejlődését támogatjuk, hanem hozzájárulunk a település hosszú távú társadalmi és gazdasági fejlődéséhez is.

Kultúra, közművelődés

A jelenlegi centralizált forma helyett **hálózatos működés, településrészek bevonása a hálózatba** (civil szerveződésekkel, települési képviselők bevonásával). Lakóközterekhez kötődő közösségi szerveződések.

Kultúrával foglalkozó szervezetek együttműködése: a közösségek közös programokban, projektekben (is) gondolkodjanak.

A kultúra, a turizmus és a média együttműködése

Prioritás a helyi értékeknek (kulturális és turisztikai kínálat, helyi hagyományok, helyi termékek)

Javaslatok

Városrészek és közösségek rendezvényei. A városrészek közössége számára is biztosított legyen elérhető közelségben jó minőségű közterület, ahol kisebb rendezvényeket is le lehet bonyolítani; szomszédok, baráti társaságok, különböző csoportok szabadtéri találkozására, programjaira adjanak lehetőséget, zenepavilon, szabadtéri színpad.

Fejlesztési szükséglet: Meglévő, potenciális alkalmas, de funkcióhiányos és kihasználatlan közterületekre, mint erőforrásokra alapozva **közösségi területek** kialakítása (Haraszthegy, mobil színpad)

Az eddig szinte kizárólag önkormányzati forrásból megvalósuló kulturális szolgáltatások egy részét fokozatosan **piaci alapúvá kell tenni**. Ennek első lépése ennek a folyamatnak a megtervezése. Későbbiekben egy olyan kulturális és közösségi tér kialakítása is, ahol főként **piaci alapú, magas minőségű kulturális programok** zajlanak.

A **Bányászati Múzeumba való ki- és visszajutás megfelelő** biztosítása szükséges rendezvények idején.

Kötelezően konzorciális formában megvalósítandó projektek kiírása (ennek jó előkészítője a TOP_PLUSZ – helyi identitási pályázata).

Más kultúrájának megismerése és elfogadása.

Az Idegenforgalmi fejezetben olvasható javaslatokkal összhangban **a turisztikai célpontokra és a város hagyományaira építkező (nagyobb) rendezvények lebonyolítása**, amely a tágabb környezetből is vonz látogatókat, akár több napra is. Fesztiválok szervezése, (Bokodi tó? Majki tó? Bányász Fesztivál-Múzeum?). A már meglévő, önállóan működőképes rendezvényeket egy-egy alkalomhoz célzottan társítva tovább növelhető a máshonnan érkező látogatók száma.

Helyi termékek bemutatása, értékesítése; illetve helyi örökség és hagyományok bemutatása, helyi gasztronómiai rendezvény, kiadvány/szakácskönyv elkészítése, helyi menü összeállítása, elérhetővé tétele (vendéglátóhelyek bevonása) stb.

Tematikus kulturális programcsomag

Összehangolt (!) kommunikáció a programok népszerűsítéséhez.

Városi helytörténeti és a Vértes természetrajzi értékeit bemutató **városi múzeum** kialakítása és ehhez kapcsolódóan a városban több helyen is szétszórtnan felellhető helytörténeti emlékek és gyűjtemények felmérése, rendszerezése.

Az önkormányzati fenntartású KFMKK átalakítási lehetőségei nonprofit vállalkozássá (készüljön üzleti terv!)

Sport

Fő célok a városi sportélet hatékonyságának növelésére:

- Városi Sport koncepció megalkotása
- Világos állapotfelmérés, átláthatóságra való törekvés
- Sportfinanszírozás: Következetes finanszírozási rendszer felépítése. Szakmai szemléletmód a támogatásban, az önkormányzati sportfinanszírozás szerepének megerősítése, a külső finanszírozók felkutatása az egyesületekkel közösen
- Saját és pályázati forrásból történő létesítmény korszerűsítés
- A sport egészségmegelőző szerepének hangsúlyozása, népszerűsítése
- A kosárlabda (mint kiemelt városi sportág) megfelelő mértékű támogatása
- Új sportágak megismerésének biztosítása a városban
- Kiemelt figyelem a sportági szakszövetségekkel való kapcsolatfelvételre, esetleges pályázati lehetőségek bevonása érdekében

Diáksport

A városi óvodák tornaszobáinak felújítása, új tornaszobák kialakítása.

A sportegyesületek népszerűsítése, a megfelelő létszám biztosítása végett.

Jól működik a Jó tanuló, jó sportoló és a Kiemelkedő sportolók díjazása, ezt a lehetőségeinkhez mérten folytatni szeretnénk.

Javaslatok

- támogatás a résztvevőknek
- városi szinten korosztályos (iskolai) diákolimpiai bajnokok elismerése
- tornaszoba létesítése minden óvodában, illetve a bölcsődében a mozgáskoordináció (és ezen keresztül az iskolaérettség) fejlesztése érdekében

Szabadidősport

Kiemelten fontos a sportszervezetek bevonása a városi rendezvényekbe, hogy a családok ezeken az eseményeken is megismerhessék a sport általános nevelő és egészségmegőrző hatását.

Közösségi futballpályák telepítése a meglévő Fekete István Sportcentrumban, városi futópálya kiépítése, különböző extrém sporttevékenységek körébe tartozó, új lehetőségek biztosítása.

Javaslatok

- Szükséges a helyi sportélet erősítése, a nagyobb tömegeket megmozgató szabadidős sportrendezvények szervezése, minden korosztály számára
- Az ipari park cégeinek bevonása a sportéletbe (nem csak TAO támogatás)
- A létesítmények és a szabadidős sporttevékenységek tekintetében további fejlesztésre van szükség (a város életkori sajátosságait figyelembe véve) a rekreációs az egészséges életmódra nevelés területének erősítése miatt
- Futópálya kiépítése
- A városi uszoda és strand folyamatos fejlesztése, új kikapcsolódási és sportolási lehetőségek feltérképezése az érintett intézményekben

Utánpótlás-nevelés és verseny

Az önkormányzat a tulajdonában lévő sportlétesítményeket kedvezményes feltételekkel használhatják ez egyesületek, szakosztályok. Ezen a támogatás nélkül szinte ellehetetlenülne a sportszervezetek működése. A létesítményhelyzet kapcsán számos sportág komoly elmaradásban van a mai kor igényeihez képest. Az önkormányzat kiemelten kezeli a megfelelő környezet kialakításának biztosítását, saját, illetve külső források igénybevételével (OCR, kajak, röplabda, tollas, amerikai foci, súlyemelés, ökölvívás, különböző küzdősportok stb.).

Az utánpótlás-nevelés eredményességét tükrözi a „jó tanuló, jó sportoló” városi díjazáson a jó tanulmányi eredmények mellett ~50 sportoló részesül évente díjazásban. A sportszervezetek színvonalas munkájának köszönhetően számos korosztályos magyar bajnok és diákolimpikon kerül ki. E mellett európai és világversenyekről is sikerül több egyesületnek eredményesen szerepelnie.

Javaslat

- az eredmények alapján támogatás a versenyzőnek és az edzőnek (teljesítmény elismerése akár utólag is)

Civil szektor

A Magyarország Bíróságai Civil névjegyzéke szerint Oroszlányban 2025. áprilisában 85 civil szervezet működik: 33 alapítvány, 41 egyesület és 1 köztestület. A nem bejegyzett szervezetek (klubok, műhelyek, asztaltársaságok, stb.) is fontos, értékteremtő szerepet tölthetnek be a helyi közéletben. Ezeknek csak egy része ismert, főleg, akik a Kölcsey Ferenc Művelődési Központ és Könyvtár Oroszlány vagy a Falu Hagyományőrző Kulturális Egyesület ernyője alatt dolgoznak.

Általánosságban elmondható, hogy a város civil szervezetei forráshiánnyal küzdenek, tagságuk elöregedő, szervezeti kultúrájuk nem megfelelő (a vezetés túl nagy szerepet vállal. Kommunikációjuk gyenge, nem jutnak el a vállalkozói szektorhoz, valamint a széles társadalmi rétegekhez.

Az önkormányzatnak partnerségre kell törekednie a civil szervezetekkel. A partneri együttműködés alapfeltétele a folyamatos, rendszeres és hatékony információáramlás és kommunikáció.

Az önkormányzatnak szerepet kell vállalnia a civil szervezetek támogatásában. A civil szektor léte jelenleg nagyban függ az önkormányzattól (anyagi forrásra, információra, infrastruktúrára

és egyéb működési feltételekre számít). A civil közösségeknek pályázati úton közvetlen pénzügyi támogatást nyújt.

Célunk, hogy a civil közösségek nagyobb teret kapjanak a helyi újságban, televízióban.

Fontos, hogy a **várospolitikai döntések előkészítésébe ne vonjuk be a civil szervezeteket**, megőrizhessék politikai függetlenségüket.

Javaslatok

Online megjelenés biztosítása a városi civil szervezetek számára a városi közösségi felületeken, weboldalon.

Az önkormányzat a tartósan kiemelkedő tevékenységet folytató civil szervezetek számára elismerő díjat alapíthat, így felhívja a szektor és a társadalom figyelmét azokra az innovatív és különleges civil kezdeményezésekre, melyek kiemelkedő eredményeket értek el, és/vagy összefogást generáltak, változást indítottak el.

Az önkormányzati támogatások tényéről a támogatott civil szervezeteknek tájékoztatni kelljen a nyilvánosságot. Fontos, hogy a lakosság is értesüljön az önkormányzati támogatások tényéről és annak mértékéről.

Az önkormányzat támogatja, ösztönzi az Oroszlányba letelepedők közösségi életét, segítve a beilleszkedésüket.

Lehetséges finanszírozás

A célok megvalósítása érdekében az Önkormányzati saját erő igényének minimalizálása mellett meg kell keresni mindazokat az **pályázati programokat**, melyek a fejlesztések forrásait biztosítják. A **civil szervezetek közösen**, konzorciumban is pályázhatnak egy-egy nagyobb horderejű projekt megvalósítására. A civil szervezetek támogatása, hogy vállaljanak nagyobb konzorciumban történő együttműködéseket. A civil szervezetek közösen pályázva nagyobb programokat is végre tud hajtani, amelyek elősegíthetik a város és környékének fejlődését.

Várható eredmények

Az oroszlányi civil szféra rendkívül sokszínű. A működő szervezetek jelentős része olyan sport, kulturális és szabadidős szervezet, amely elsősorban a szabadidő hasznos eltöltését szolgálja, illetve szolgáltat a tagjai részére. Olyan típusú szervezetek is működnek, amelyek az újonnan jelentkező társadalmi problémák megoldásában vesznek részt.

Nem elhanyagolható szempont a szektor gazdasági jelentősége sem, hiszen a civil szféra jelentős anyagi és tárgyi eszközök felett rendelkezik és **nagy mértékben képes emberi erőforrásokat mozgósítani, elsősorban önkéntes alapon.**

A civil szervezetek átvállalhatják az önkormányzat önkéntes feladatellátásnak egy részét (pl. szociális ellátás, egészségügy, oktatás vagy kultúra területén), önkénteseket mozgósíthatnak.

A kulturális programok szoros összefüggésben vannak a helyi lakosság identitásának kialakításával, illetve az idegenforgalom fejlődésével.

Csak egy nyitott, szolgáltató típusú önkormányzat képes hatékonyan kommunikálni a civil szervezetekkel, és csak egy jól strukturált - azaz egymással is kapcsolatot tartó civil szervezetekből álló - "non-profit" szféra képes társadalmi kontrollt gyakorolni, és tud valódi, hatékony partnere lenni az önkormányzatnak.

7. ESÉLYEGYENLŐSÉG

A közösségi szemlélet érvényesítése a **szolidaritás** elvét is magában foglalja. A települést összetartó egységek, úgymint gazdasági szereplők, intézmények, családok, civil közösségek összetétele változatos. A településfejlesztés során az **esélyegyenlőséget** biztosítani kell, mindenki számára lehetővé kell tenni a település használatát, a gazdaság által nyújtott lehetőségeket, a társadalmi igényeket kielégítő humán szolgáltatást. Kiemelt figyelmet kell fordítani az egyes esélyegyenlőségi csoportokra (hátrányos helyzetűek, idősek, nők, romák, fogyatékkal élők).

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (2024-2029) részletesen tartalmazza a célkitűzéseket és egy operatív intézkedési tervet is. Az Esélyegyenlőségi terv kinyilatkoztatja a következőket:

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és a mélyszegénységben élők nem kirekesztettek, hanem a város integráns lakóköznyezetének részesei. Fontos számunkra, hogy a romák és a mélyszegénységben élők a város munkaerőpiacán megjelenhessenek, ehhez saját erejük, szándékuk támogatására képzési, foglalkoztatási lehetőségek nyíljanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségét, a gyermekek fizikai ellátásbeli, korszerű nevelési és társadalmi integrációs lehetőségeinek biztosítását. Célunk, hogy a városban ne legyen éhező gyermek sem tanítási időben, sem azon kívül és a szegénység okozta mobilitási korlátok megszüntetésének támogatásával nyíljon meg számukra a város minden lehetősége.

Folyamatosan odafigyelünk arra, hogy az idősek legyenek képesek megtartani **életminőségüket**, tudják megőrizni aktivitásukat munkával, ill. olyan tevékenységekkel, amelyek korukhoz és fizikai, szellemi állapotukhoz illeszkedőek. Az arra rászorulóik részére pedig legyenek elérhetőek a méltósággal viselt öregséghez szükséges ellátási formák.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkaerőpiaci és családi feladatok összeegyeztetése elősegítését, képzési és foglalkoztatási lehetőségeik biztosítását. Különös figyelmet fordítunk a nőket érintő erőszak, párkapcsolati erőszak elleni küzdelemre.

A fogyatékkal élők számára akadálymentes városi életet kívánunk biztosítani komplex akadálymentesítési program kidolgozásával és megvalósításával, foglalkoztatási, lakhatási és ellátási lehetőségeik bővítése mellett.

Olyan várost szeretnénk, ahol az arra rászorulóik életük természetes közegében érzékelhetik az esélyegyenlőségből fakadó biztonságot, s ha ebben sérelem éri őket, akkor rendelkezésükre álljon az a háló, amely segítséget nyújthat számukra a hátrányok kompenzálására.

8. TURIZMUS

Oroszlány számos környezeti, történeti és építészeti értékkel rendelkezik, amelyek bár egyre szélesebb körben ismertek elsősorban a térségen belül, de még nincsenek megfelelően kihasználva és egyáltalán nincsenek **turisztikai programmá vagy kínálatcsomaggá fejlesztve**. A település a Velencei tó - Vértes Kiemelt Üdülőkörzet fejlesztési koncepciója szerint a terület egyik szervező központja. A Vértes-hegység védett és nem védett területei, az erdők és a tavak, a gazdag vadállomány, a szép számú térségi, tájegységi és országos, kiválóan jelölt turistautak elsősorban a természethez kapcsolódó idegenforgalmi lehetőségeket kínálják.

Bár igaz, hogy Oroszlány a Dunántúl legdinamikusabban fejlődő területén, a Budapest-Győr-Székesfehérvár fejlesztési háromszög közepén helyezkedik el, jó közlekedési kapcsolatokkal mindhárom város irányába, ennek előnyeit még nem sikerült teljes mértékben kihasználni idegenforgalmi szempontból. Pedig a város és környéke többek között olyan látnivalókkal várja az érdeklődőket, mint a Majki Kamalduli Remeteség és Esterházy-Kastély műemlékegyüttese, a vértesszentkereszti apátság (romkert), a Gerencsértvári környezete, a majki XX-as bányauzemből kialakított Oroszlányi Bányászati Múzeum, a Bokodi Lebegőfalu, a Szlovák Tájház, vagy a Vértesszentkereszt hegység természeti értékei, erdősegei, kiránduló- és túraútvonalai, melyek közül az utóbbi időben nagy hangsúlyt kapott a Mária zarándokút.

Az idegenforgalmi attrakciók közül kiemelkedő szerepe van a Majki Kamalduli Remeteség Közép-Európában egyedülálló látványosságának, ahol az éves átlagos látogatószám ~25.000 fő. 2015-ben készült el a kastély felújításának első üteme 800 millió forintból, amit a 2023-ban lezárt 2,8 milliárd forintos beruházás követett. Ennek során megújult a műemlékegyüttes összes meghatározó épületének külseje és azok környezete.

Kiemelkedő idegenforgalmi látnivalók

- **Majk:** A meglévő fogadóközponttal, megújuló szolgáltatásokkal bővülő attrakció területén, várhatóan évi 50.000 fő fölé emelkedik az éves látogatószám, ami érezhető hatást gyakorolhat a városra is. Ez azért is jelenthető ki, mert szintén zajlanak az onnan alig 500 méterre fekvő Oroszlányi Bányászati Múzeumban élményalapú fejlesztések. Szálláshely fejlesztésre a cellaházakban van mód és lehetőség.
- **Bányászati Múzeum:** A Bányászati Múzeumban a 2023-ban elkészült a időszakos kiállítások és rendezvények céljára a volt kompresszorház épülete, hőszigetelést kapott a volt Faléz épület (kiállító épület), ahol sor került a nyílászárók cseréjére, valamint megújultak a vizesblokkok. A korábbi porta épület bővítésével alakult ki az új fogadóépület, mely akadálymentes és családbarát szolgáltatásokat is nyújt. A múzeumot a majki remeteséggel összekötő Grófi út fejlesztésével könnyebbé vált a múzeum megközelítése. Megvilágított belsőúthálózat kialakítása, valamint a rendezvény- és zöldfelület rendezés és füvesítés után a terület alkalmassá vált nagy létszámú rendezvények megtartására is.

A két frekvenciát kiállítóhely a következő öt évben kiemelkedő szerepet kap Oroszlány életében, hiszen a turizmus a gazdasági növekedés egyik fontos eszköze lehet, jelentős innovációs értékteremtő, s munkahelyteremtő képességgel rendelkezik. Nemcsak a közvetlen szolgáltatóknak válik hasznára, hanem az egész település jólétére kihatással van. Minőségi munkahelyek teremthetnek, megnő a másodlagos kereslet (helyi kiskereskedelem, szolgáltatások) és nőnek a helyi adóbevételek.

A két kiemelet turisztikai attrakció jobb hasznosíthatósága érdekében szálláshelyek kialakítása szükséges a látogatók időeltöltésének növelése érdekében. Ezen fejlesztések műszaki tervezése megkezdődött a lehetséges pályázati források bevonásával alakíthatók ki ütemezetten a kapacitások.

A Kamalduli Remeteségben a cellaházakban van mód minőségi szálláshelyek kialakítására, míg a Bányászati Múzeumban turistaszállás és apartman jellegű családi szállások valamint a későbbiekben kemping és lakóautós parcellák kijelölésével lehet a célokat elérni, ezáltal egy újabb szintre emelni a turisták ellátását.

Amennyiben a szálláshely fejlesztések sikerrel zárulnak, úgy a hosszabb időeltöltés lehetősége a helybeni szolgáltatások magasabb fokú igénybe vételét hozzák majd magukkal, melyet okos marketing fogásokkal, „árukapcsolással” lehet elérni és fokozni.

- **Lebegő falu:** Különösen a nyári időszakban már-már zavaró a sok bámészkodó turista, hiszen faházak tulajdonosa elsősorban nyugalomra, pihenésre vágynak. Ennek a kettősségnek, a turisták érdeklődésének, illetve a háztulajdonosok érdekeinek kiegyensúlyozott egyeztetése lényeges feladatot képez.
- **Szlovák Tájház**
- **Vértesszentkereszt**
- **Gerencsértár**
- **Mária Út**

Útvonalak

Oroszlány és a környék nevezetességei, elfogadható megközelítési lehetőségekkel rendelkeznek (gépjármű-vonat-kerékpár-gyalogos), melyek sora a 2019-ben átadott Oroszlány – Tatabánya közötti kerékpárúttal bővült. Az útvonallal a térség bekapcsolódhatott az európai kerékpáros vérkeringésbe, hiszen a vonalvezetés Tatabánya után Tata és Dunaalmás érintésével közvetlen összeköttetést teremt az Eurovelo 6 nemzetközi hálózattal. A kerékpárút érinti a Mária-út nyomvonalát és a Sacra Velo projekt nyomvonalának részeként kerékpáros megközelítést biztosít az Oroszlányi Bányászati Múzeum, valamint a majki műemlékegyüttes felé.

A kerékpáros turizmus fejlesztésének jövőbeni szakaszaként készült tanulmányterv az Oroszlány-Csákvár-Nadap új kerékpáros útvonalról. Ez a projekt az Oroszlány-Tatabánya között meglévő országos kerékpárúthoz Majkon csatlakozna, ezáltal a város és a majki turisztikai attrakciók is közvetlenül elérhetőek lesznek, és itt csatlakozna a Sacra Velo kerékpáros turisztikai hálózathoz is.

Szabadidős és rendezvény helyszínek, szállások

Oroszlány Város Önkormányzata több turisztikai szempontból hasznosítható szabadidős programhelyszín tekintetében bír hasznosítási lehetőséggel.

Káptalanfüredi Gyermektábor

Az 1970-es években épített, helyileg Balatonalmádi 0114/3 Hrsz-ú ingatlanok található gyermektábor 18 db üdülő jellegű faház felépítménnyel és a hozzájuk kapcsolódó kiszolgáló létesítményekkel rendelkezik. A tábor épületei jelenleg nem alkalmasak a funkciójuk megfelelő ellátására, ezért fejlesztésük feltétlenül szükséges. A tábor fejlesztése jelentős tétel, meghaladja az 1 milliárd Ft-os költséget. A fejlesztési projektet ütemekre bontva célszerű megvalósítani akként, hogy az első ütemben megvalósuló tartalmak alapján legalább 1 busznyi (~50-56 fő) táborozó kiszolgálására mód nyílhaszon.

Az I. ütem fejlesztésére vonatkozóan a Versenyképes Járások Program keretében van mód forrás bevonására. Pozitív támogatói döntés esetén ezen fejlesztési ütem műszaki tartalma megvalósítható, mely a tábor ismételt működésének megkezdését már lehetővé teszi.

A fejlesztés során célszerű a második ütemben a közösségi és étkező épület fejlesztését megvalósítani, míg a záró ütemben a többi szállásepület fejlesztése és a környezet végső állapotának kialakítása történhetne meg, összesen mintegy 120 férőhely alakítható ki.

A szállásépületek tekintetében a modern kor elvárásainak megfelelően mindegyik szállásépület önálló vizesblokkal és teakonyhával kell, hogy rendelkezzen annak érdekében, hogy a tábori időszakon kívül is hasznosíthatók legyenek az épületek, biztosítva ezzel a költséghatékony fenntarthatóságot és hasznosíthatóságot. A nyári időszakon kívül erdei iskola programok, családi és céges rendezvények, oköiskola és egyéb természetközeli rendezvények megtartására is alkalmassá válhat a létesítmény, visszaadva ezzel az Oroszlányi Járás identitásának egy szeletét.

Csobbanó Uszoda és Strand

Az uszoda folyamatos üzemenben működik, melyet a covid időszak alatti leállást követően az igényekhez igazodva fejleszt a város az üzemeltetővel egyetértésben. A covid időszak okán a strand nem nyitott ki, majd a pandémiát követően sem volt megfelelő fedezet a létesítmény üzemeltetésére. 2025-ben ez a helyzet megváltozott, a javuló pénzügyi környezet okán a strand ismételt megnyitásáról, kisléptékű fejlesztéséről döntött a képviselő-testület. Az újra nyitás tapasztalatai és a jövőbeni lehetőségek figyelembe vételével nyílhat mód a létesítmény látogatóbarátabb kialakítása érdekében további fejlesztések elvégzésére, időszakos hasznosításra, a büfé és játszóeszközök szélesebb közönség számára történő elérésének biztosítására, új élményelemek telepítésére, családbarát funkciók kialakítására.

Összegzés

Összefoglalva Oroszlány Város 2025-2029 közötti időszak gazdasági programjában feltárt fejlesztési igények alapján az alábbi fontos beavatkozások megvalósítása tervezett.

Városi gazdaság működési feltételeinek fejlesztése:

- Az ingatlan-, a kommunális- és a garázsadó fizetési kötelezettség mentesítése
- A kisvállalkozások adóterheinek mérséklése
- Az Oroszlányi Tudományos és Technológiai Park és kapcsolódó gazdasági területeinek további fejlesztése, az elérhető munkahelyek számának, a város iparüzési adóbevételének növelése érdekében
- A Városi Strand újranyitása és használatát javító ütemezett fejlesztése
- A Káptalanfüredi tábor fenntartható fejlesztése

Városi környezet fejlesztése:

- A városi köz- és a zöldfelületek használhatóságának javítása, a városüzemeltetés működtetési feltételeinek javítása, az illegális hulladéklerakás visszaszorítása, a hulladékgyűjtési pontok környezetének rendszeres felügyelete, nyilvános mosdók működtetési lehetőségeinek felmérése
- Az Oroszlányi Ebtelep fejlesztése (jármű, épületállományi fejlesztés, állatgondozási feltételek)
- A közvilágítási ellátottság javítása, energiahatékonysági fejlesztése
- A városi közbiztonság feltételeinek javítása (térfigyelő kamerarendszer fejlesztése, közterületi italozás és rendezavarások visszaszorítása, hajléktalankérdés kezelése, rendőrség működési feltételeinek javítása)
- A parkolás feltételeinek javítása, kapacitásfejlesztés
- A város út- és járdahálózatának fejlesztése, folyamatos fejlesztési alap képzése
- A városi gyalogos- és tömegközlekedés feltételeinek javítása (buszjáratok működtetése, buszmegállók, gyalogátkelők, úttisztítás,)
- Játsszóterek fejlesztése, megújítása, utcabútorzat korszerűsítése
- A város megközelíthetőségének, elérhetőségének javítása érdekében a Környei elkerülő út építésének elősegítése
- A városigazgatási- és közszolgáltatásokat biztosító épületállomány közösségi funkciókat is szolgáló fejlesztésének előkészítése, lehetőségekhez igazodó kivitelezése
- A városi óvodák tornaszobáinak bővítése, új komplexum építése

Humán feltételek fejlesztése:

- A fiatalok és a családok helyi lehetőségeinek bővítése, hogy Oroszlányban tervezhessék saját jövőjüket
- A családok mentesítése a bölcsődei térítési díjak fizetése alól
- A fiatalok szórakozási lehetőségeinek javítása, a kapcsolódó szolgáltatások működési feltételeinek segítése a fiatalok bevonásával
- Színvonalas városi rendezvények szervezése az érdeklődési körökhöz igazodóan
- A szociális gondozás feltételeinek, igénybevételi lehetőségeinek javítása (rászorulók, egyedül élők, idősek, munkavállalói kapacitások)
- Bentlakásos idősellátás kapacitásbővítése a lehetőségekhez mérten (önkormányzati épületállomány hasznosításával történő új kapacitásfejlesztés)
- Gyógyszertári ügyelet újraszervezésének elősegítése a városban
- Közreműködés a Benedek Elek EGYMI működési feltételeinek javításában, szolgáltatásfejlesztésében
- A helyi sportszervezetek infrastrukturális és működési lehetőségeinek javítása